

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Державна регуляторна служба
України

Міністерство економіки України на додаток до листів від 16.12.2020 № 4706-02/74377-03 та від 23.03.2021 № 4706-02/17856-03 надсилає на погодження проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю», доопрацьований за результатами консультацій з заінтересованими органами та сторонами.

Просимо погодити проект акта у десятиденний термін.

Додаток: на 83 арк. в 1 прим.

Виконувач обов'язків Міністра

Володимир ГРИНЮК

Ростислав Клим 2004773*4139#

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД
Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000004C3C320005819500
Підписувач Гринюк Володимир Олексійович
Дійсний з 08.06.2021 12:37 по 08.06.2023 12:37

Мінекономіки
4706-06/44077-03 від 03.09.2021
16:41:47

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Д. ШМИГАЛЬ

“ ”

2021 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо порядку державного нагляду (контролю)
за додержанням законодавства про працю

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375 із наступними змінами):

1) статтю 4 викласти в такій редакції:

“Стаття 4. Законодавство про працю

Законодавство про працю складається з Конституції України, чинних міжнародних договорів України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, Кодексу законів про працю України, Законів України “Про оплату праці”, “Про відпустки”, “Про охорону праці”, інших законів України у частині регулювання трудових відносин, а також інших актів законодавства України, прийнятих на їх виконання.”;

2) главу XVIII викласти в такій редакції:

“Глава XVIII НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ

Стаття 259. Нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю

Державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю здійснює державна інспекція праці відповідно до цього Кодексу та прийнятих на його виконання нормативно-правових актів, Конвенції Міжнародної організації праці № 81 1947 року про інспекцію праці у

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000004C3C320005819500

Підписувач Гринюк Володимир Олексійович

Дійсний з 08.06.2021 12:37 по 08.06.2023 12:37

4706-06/44077-03 від 03.09.2
16:41:47

промисловості й торгівлі, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1985-IV, Конвенції Міжнародної організації праці № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1986-IV, інших міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Дія норм законодавства про основні засади державного нагляду (контролю) поширюється на здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю у частині відносин, не врегульованих цим Кодексом.

Заходи державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю здійснюються у формі проведення інспекційних відвідувань об'єктів відвідування.

У визначених законом випадках контроль за додержанням законодавства про працю здійснюється органами місцевого самоврядування.

Громадський контроль за додержанням законодавства про працю здійснюють професійні спілки та їх об'єднання.

Стаття 260. Державна інспекція праці

Функції державної інспекції праці покладаються на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю.

З метою виконання завдань із здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю державна інспекція праці:

1) здійснює заходи державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю (проводить інспекційні відвідування);

2) інформує об'єктів відвідування, працівників, інших осіб про найбільш ефективні методи додержання законодавства про працю, надає технічну інформацію та рекомендації, в тому числі в частині забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

3) узагальнює практику застосування законодавства про працю, розробляє та вносить центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері праці, пропозиції щодо вдосконалення законодавства та підвищення ефективності державної політики у сфері праці;

4) у встановленому законом порядку притягує до відповідальності осіб, які порушують законодавство про працю;

5) аналізує практику діяльності державних інспекторів праці та вживає заходів із підвищення ефективності державного нагляду (контролю);

6) розглядає в установленому порядку звернення громадян, що належать до його повноважень;

7) забезпечує інформування державних органів, об'єднань профспілок, об'єднань організацій роботодавців, громадян про стан додержання законодавства про працю;

8) проводить розслідування нещасних випадків на роботі та професійних захворювань;

9) здійснює інші повноваження, передбачені законом;

10) організовує та проводить загальнонаціональні, регіональні, галузеві та тематичні інформаційно-роз'яснювальні кампанії з метою сприяння додержанню законодавства про працю.

Стаття 261. Державні інспектори праці

Державними інспекторами праці є державні службовці центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, посадовими обов'язками яких передбачено здійснення функцій державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, та які пройшли перевірку знань у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю.

Вимоги до кваліфікаційних та спеціальних знань інспекторів праці, їх завдання, обов'язки визначаються професійним стандартом інспектора праці.

Інспекторам праці присвоюються кваліфікаційні категорії. Встановлюється шість кваліфікаційних категорій інспекторів праці:

інспектор праці (без категорії);

інспектор праці II категорії;

інспектор праці I категорії;

старший інспектор праці;

провідний інспектор праці;

головний інспектор праці.

Посадовий оклад державного інспектора праці встановлюється у сумі, що дорівнює 2 розмірам посадового окладу, встановленого Кабінетом Міністрів України для працівників, які займають відповідні посади в

органах виконавчої влади. Особливості оплати праці державних інспекторів праці в залежності від кваліфікаційної категорії встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Професійний стандарт інспектора праці та порядок присвоєння кваліфікаційної категорії затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю.

Державні інспектори праці здійснюють державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю на всій території України.

Повноваження державних інспекторів праці підтверджуються службовим посвідченням, що видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю.

Форма та порядок видачі службового посвідчення державного інспектора праці затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю.

Реєстр службових посвідчень державних інспекторів праці ведеться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, та публікується на офіційному веб-сайті цього органу.

Державні інспектори праці за умови пред'явлення службового посвідчення мають право:

1) у ході проведення інспекційного відвідування безперешкодно, без попереднього повідомлення о будь-якій годині доби з урахуванням обмежень, встановлених частиною одинадцятою цієї статті, відвідувати будь-які робочі місця (зони), а також проходити до будь-яких виробничих, службових та адміністративних приміщень, в яких використовується наймана праця;

2) проходити у денний час з урахуванням обмежень, встановлених частиною одинадцятою цієї статті, до нежитлових будинків, приміщень, споруд та інших об'єктів, місць, у яких (на яких) перебувають фізичні особи, стосовно яких наявна інформація про те, що вони виконують трудові обов'язки, або до них застосовується примусова праця;

3) ознайомлюватися з оригіналами та робити копії (в тому числі електронні) актів об'єктів відвідування, які стосуються прав працівників, колективних або трудових договорів, а також документів, ведення яких передбачено законодавством про працю;

4) наодинці або у присутності свідків ставити об'єкту відвідування та/або працівникам, представникам профспілок, їх організацій та об'єднань, члени яких працюють на об'єкті відвідування, запитання, отримувати від них необхідні пояснення, звіти, матеріали, іншу інформацію стосовно стану додержання вимог законодавства про працю, їх порушення та вжиті заходи щодо усунення таких порушень;

5) вимагати від об'єктів відвідування забезпечення вільного доступу працівників до інформації відповідно до вимог законодавства;

6) вимагати припинення незаконних дій, які перешкоджають здійсненню державного нагляду (контролю);

7) відбирати зразки матеріалів і речовин, які використовуються або обробляються;

8) за результатами інспекційного відвідування визнавати роботу такою, що виконується в межах трудових відносин, незалежно від назви та виду договірних відносин між сторонами;

9) вносити об'єктам відвідування обов'язкові для виконання приписи щодо усунення виявлених порушень законодавства про працю;

10) у випадках наявності обґрунтованої безпосередньої загрози здоров'ю чи життю людей вносити об'єктам відвідування обов'язкові для виконання вимоги щодо усунення такої загрози;

11) надавати уповноваженим органам рекомендації щодо відсторонення від виконання обов'язків винних у порушенні законодавства про працю працівників об'єкта відвідування або притягнення їх до відповідальності згідно із законом;

12) залучати у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, правоохоронні органи для припинення незаконних дій об'єкта відвідування та осіб, які перешкоджають їм виконувати службові обов'язки;

13) складати у випадках, передбачених законом, протоколи про адміністративні правопорушення, розглядати справи про такі правопорушення і накладати адміністративні стягнення;

14) отримувати безоплатно від об'єктів відвідування, органів, уповноважених управляти майном, державних органів статистичні та інші звітні дані, інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання своїх повноважень;

15) витребувати для огляду документи, що посвідчують особу, у фізичних осіб, які перебувають на робочих місцях або поза ними у виробничих, службових, адміністративних приміщеннях, будинках, спорудах та інших об'єктах, місцях, що використовуються для здійснення господарської діяльності, стосовно яких наявна інформація про те, що вони виконують трудові обов'язки;

16) здійснювати фіксацію процесу інспекційних відвідувань з використанням засобів аудіо-, фото- та відеотехніки.

Повноваження, передбачені пунктами 1, 2 частини десятої цієї статті, реалізуються державними інспекторами праці з урахуванням гарантій недоторканності житла, встановлених законом, а у разі відвідування адміністративних приміщень державних підприємств, установ, організацій, органів державної влади, військових частин, з'єднань тощо – з дотриманням порядку пропускового та внутрішньооб'єктового режиму, встановленого актами законодавства.

Стаття 262. Основні обов'язки державних інспекторів праці

Державні інспектори праці, здійснюючи державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю, зобов'язані:

1) забезпечувати неупереджене та компетентне проведення інспекційних відвідувань з питань, що належать до їх компетенції;

2) не розголошувати, у тому числі після залишення посади, інформацію з обмеженим доступом, доступ до якої вони отримали під час виконання своїх обов'язків, крім випадків, встановлених законом;

3) зберігати конфіденційною інформацію про наявність, джерело та зміст будь-якої скарги щодо недоліків або порушення законодавства про працю, у зв'язку з отриманням якої проводиться інспекційне відвідування, якщо тільки саме джерело не дало згоду на розголошення такої інформації;

4) інформувати об'єктів відвідування, працівників та інших суб'єктів про найбільш ефективні методи додержання законодавства про працю, надавати технічну інформацію та рекомендації, в тому числі в частині забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Державним інспекторам праці забороняється:

1) виступати посередниками, арбітрами чи експертами під час розгляду індивідуальних або колективних трудових спорів;

2) вимагати в об'єкта відвідування надання витягів та копій документів, які надавалися ним державному інспектору праці та були долучені до актів інспекційних відвідувань, складених протягом останніх трьох календарних років, якщо ці документи не зазнали змін, а також документи, вільний та безоплатний доступ до яких може бути отриманий через державні інформаційні системи чи ресурси;

3) вилучати в об'єктів відвідування оригінали їх фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів, а також комп'ютери та їх частини;

4) передавати будь-які отримані від об'єкта відвідування документи або їх копії іншим особам, у яких відсутні повноваження на ознайомлення з цими документами, та вимагати їх від об'єкта відвідування з цією метою;

5) розглядати та перевіряти питання, яке є предметом розгляду в суді або щодо якого набрало законної сили рішення суду, перевіряти своєчасність, правильність та повноту виконання рішень суду;

6) брати участь у господарській та/або будь-якій іншій діяльності об'єктів відвідування;

7) проводити інспекційне відвідування понад строки, встановлені цим Кодексом.

Стаття 263. Незалежність державних інспекторів праці

Державні інспектори праці під час реалізації своїх прав і виконання обов'язків перебувають під захистом держави. У своїй діяльності державні інспектори праці незалежні, керуються Конституцією та законами України, цим Кодексом та іншими актами законодавства про працю.

Державний інспектор праці, здійснюючи державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю, самостійно приймає рішення про необхідність:

1) надання сторонам трудового договору інформації та консультації щодо застосування норм законодавства про працю;

2) внесення посадовим особам припису про усунення порушень законодавства про працю;

3) складання протоколу про адміністративне правопорушення;

4) накладення штрафу за порушення законодавства про працю;

5) ініціювання притягнення до відповідальності посадових осіб відповідно до закону.

Для виконання своїх обов'язків у місцях, де відсутні засоби громадського транспорту або користування ними не дає змоги своєчасно чи в певний час ефективно виконувати свої обов'язки, державні інспектори праці забезпечуються державною службовими транспортними засобами.

Державні інспектори праці забезпечуються державною службовими приміщеннями, які є обладнаними відповідно до потреб державних інспекторів праці та загальнодоступними для відвідування.

Державним інспекторам праці у встановленому законодавством порядку відшкодовуються витрати, здійснені ними у зв'язку з виконанням їх повноважень.

Стаття 264. Об'єкт відвідування

Об'єктом відвідування є юридичні особи (включаючи їх структурні та відокремлені підрозділи, які не є юридичними особами); особи, які ведуть (здійснюють, провадять) господарську діяльність без державної реєстрації та фізичні особи, які використовують найману працю.

Під час проведення інспекційного відвідування об'єкт відвідування має право:

1) перевіряти в державного інспектора праці наявність службового посвідчення та здійснювати перевірку його дійсності в реєстрі посвідчень державних інспекторів праці;

2) одержувати копію направлення на проведення інспекційного відвідування;

3) не надавати витяги та копії документів, які надавалися ним державному інспектору праці та були долучені до актів інспекційних відвідувань, складених протягом останніх трьох календарних років, якщо ці документи не зазнали змін, а також документи, вільний та безоплатний доступ до яких може бути отриманий через державні інформаційні системи чи ресурси;

4) вимагати припинення інспекційного відвідування у разі перевищення максимального строку проведення такого заходу, визначеного цим Кодексом;

5) подавати в письмовій формі свої пояснення, зауваження до акта або припису;

6) вимагати від державного інспектора праці внесення запису про проведення інспекційного відвідування до відповідного журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) об'єкта відвідування (за його наявності) перед наданням акта для підпису об'єктом відвідування або уповноваженою ним посадовою особою;

7) перед підписанням акта ознайомитися з його змістом, а також бути поінформованим про свої права та обов'язки;

8) вимагати від державного інспектора праці додержання вимог законодавства;

9) вимагати від державного інспектора праці нерозголошення інформації з обмеженим доступом, що стосується об'єкта відвідування;

10) оскаржувати в установленому законодавством порядку неправомірні дії та/або бездіяльність державного інспектора праці;

11) отримувати консультативну допомогу від державного інспектора праці з метою запобігання порушенням під час проведення інспекційних відвідувань;

12) фіксувати проведення інспекційного відвідування засобами аудіо-, фото- та відеотехніки;

13) не допускати до проведення інспекційного відвідування державного інспектора праці у разі відсутності у нього службового посвідчення, інформація про яке внесена до Реєстру службових посвідчень державних інспекторів праці, та направлення на проведення інспекційного відвідування;

14) оскаржувати в порядку, встановленому законодавством, припис державного інспектора праці;

15) інші права, передбачені законами України.

Стаття 265. Підстави проведення інспекційних відвідувань

Підставами для проведення інспекційних відвідувань можуть бути:

1) звернення фізичної особи про порушення стосовно неї законодавства про працю;

2) рішення керівника органу державного нагляду (контролю) про проведення інспекційного відвідування, прийняте за результатами аналізу інформації, отриманої від державних органів та з інших джерел, доступ до яких не обмежений законодавством, виключно з питань виявлення фактів:

порушення об'єктом відвідування вимог законодавства щодо оформлення трудових відносин;

виконання роботи підвищеної небезпеки у спосіб, який несе безпосередню загрозу працівникам;

настання аварії, яка створила чи могла створити загрозу життю та здоров'ю працівників, внаслідок експлуатації устаткування підвищеної небезпеки;

3) звернення профспілки про порушення прав її члена;

4) смерть потерпілого внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання, що було пов'язано з діяльністю об'єкта відвідування;

5) рішення суду;

6) звернення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради;

7) звернення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

8) доручення Прем'єр-міністра України у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або настанням події, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, навколишнє природне середовище та безпеку держави;

9) невиконання вимог припису (не пізніше двадцяти робочих днів від останнього дня строку усунення порушень, визначеного у приписі);

10) звернення об'єкта відвідування.

Питання додержання об'єктом відвідування вимог законодавства щодо оформлення трудових відносин з'ясовуються у ході проведення кожного інспекційного відвідування незалежно від підстав його проведення.

Стаття 266. Порядок проведення інспекційних відвідувань

Інспекційне відвідування підлягає реєстрації державною інспекцією праці у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю.

Під час підготовки до проведення інспекційного відвідування державний інспектор праці може одержати інформацію та/або документи, що стосуються предмета інспекційного відвідування, зокрема шляхом проведення аналізу наявної (доступної) інформації про стан додержання об'єктом відвідування законодавства про працю, про раніше проведені інспекційні відвідування, будь-якої іншої інформації з інших джерел, доступ до яких не обмежено законом.

Документи, одержані під час підготовки до проведення інспекційного відвідування, що містять інформацію про порушення об'єктом відвідування вимог законодавства про працю, долучаються до матеріалів інспекційного відвідування.

Тривалість інспекційного відвідування не може перевищувати десяти, а у об'єктів відвідування, які є платниками єдиного податку першої — третьої груп, — п'яти робочих днів, крім випадків, визначених цим Кодексом.

Для участі в інспекційних відвідуваннях державним інспектором праці можуть залучатися представники профспілки (якщо підставою проведення інспекційного відвідування є інформація, отримана від цієї профспілки, або звернення її члена), організацій роботодавців, їх об'єднань, державних органів.

Під час проведення інспекційного відвідування з'ясовуються ті питання, необхідність перевірки яких стала підставою для проведення цього відвідування, а також питання щодо додержання об'єктом відвідування вимог законодавства у частині оформлення трудових відносин.

Під час проведення інспекційного відвідування державний інспектор праці повинен пред'явити об'єкту відвідування або уповноваженій ним посадовій особі своє службове посвідчення та надати копію направлення на проведення інспекційного відвідування.

У випадках обґрунтованої безпосередньої загрози здоров'ю чи життю людей, інспекційне відвідування з підстави, визначеної пунктом 2 частини першої статті 265 цього Кодексу, може бути розпочате за наявності відомостей про таке відвідування в інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю) та пред'явлення об'єкту відвідування або уповноваженій ним особі службового посвідчення інспектора праці. У такому разі копія направлення на проведення інспекційного відвідування надається об'єкту відвідування не пізніше дня завершення інспекційного відвідування.

У разі відсутності/ненадання об'єктом відвідування документів, ведення яких передбачено законодавством про працю, об'єкту відвідування вноситься письмова вимога із зазначенням строку поновлення та/або надання документів. Строк проведення інспекційного відвідування продовжується на час виконання такої вимоги, який не враховується до максимального строку проведення інспекційного відвідування.

Вимога може бути оскаржена до кінця наступного робочого дня після дня її отримання до відповідного територіального органу державної інспекції праці. У разі незгоди з рішенням відповідного територіального органу державної інспекції праці таке рішення може бути оскаржене до державної інспекції праці до кінця наступного робочого дня з дня отримання рішення відповідного територіального органу державної інспекції праці.

Скарга розглядається у триденний строк після дня її надходження, якщо інше не встановлено законом, а скарга на рішення територіального органу державної інспекції праці, визначена частиною десятою цієї статті – у десятиденний строк.

У випадку подання скарг строк виконання вимоги продовжується на період їх розгляду.

За результатами розгляду скарги вимога може бути скасована повністю або в окремій частині.

У разі створення об'єктом відвідування перешкод у діяльності державного інспектора праці (незаконної відмови у допуску до проведення інспекційного відвідування, та/або не призначення уповноваженої посадової особи об'єкта відвідування за відсутності керівника юридичної особи або фізичної особи, яка використовує найману працю, що призвело до недопуску, та/або ненадання на письмову вимогу державного інспектора праці інформації та/або документів, необхідних для проведення інспекційного відвідування, та/або перешкоди в реалізації інших прав, передбачених статтею 261 цього Кодексу) складається акт про створення перешкод у двох примірниках, один з яких залишається в об'єкта відвідування, другий – в державного інспектора праці.

У разі, якщо інспекційне відвідування не було проведено або у ході його проведення неможливо вивчити окремі питання, складається акт про неможливість проведення інспекційного відвідування, в якому зазначається перелік питань, які неможливо вивчити, та причини його непроведення. Складання акта про неможливість проведення інспекційного відвідування не виключає складання акта інспекційного відвідування або акта про створення перешкод.

Стаття 267. Складення документів за результатами інспекційного відвідування

За результатами інспекційного відвідування складаються акт інспекційного відвідування (далі — акт) і в разі виявлення порушень вимог законодавства про працю — припис про їх усунення.

Акт складається в останній день інспекційного відвідування у двох примірниках, які підписуються державним інспектором (інспекторами) праці, що його проводив (проводили), та об'єктом відвідування або уповноваженою ним особою.

Один примірник акта залишається в об'єкта відвідування, другий — в державного інспектора праці.

Якщо об'єкт відвідування не погоджується з актом, у акт вноситься відмітка про наявність зауважень.

Зауваження можуть бути подані об'єктом відвідування не пізніше п'яти робочих днів з дня підписання акта.

Матеріали, зафіксовані засобами аудіо-, фото- та відеотехніки в ході проведення інспекційного відвідування, долучаються до акта у паперовому або електронному вигляді на електронному носії, на якому проставляється номер і дата складення акта. Про долучення таких матеріалів робиться відмітка в акті.

Припис є обов'язковою для виконання у визначені строки письмовою вимогою державного інспектора праці про усунення об'єктом відвідування порушень вимог законодавства про працю, виявлених під час інспекційного відвідування.

Припис складається не пізніше наступного робочого дня після підписання акта (відмови від підписання) у двох примірниках, що підписуються державним інспектором праці, який проводив інспекційне відвідування, та об'єктом відвідування або уповноваженою ним особою.

Один примірник припису залишається в об'єкта відвідування, другий — в державного інспектора праці.

Припис може бути оскаржений протягом п'яти робочих днів з дня його отримання до відповідного територіального органу державної

інспекції праці. У разі незгоди з рішенням відповідного територіального органу державної інспекції праці таке рішення може бути оскаржене до державної інспекції праці протягом п'яти робочих днів з дня його отримання.

Скарга розглядається у десятиденний строк після дня її надходження, якщо інше не встановлено законом.

У випадку подання скарги строк виконання припису продовжується на період розгляду скарги.

За результатами розгляду скарги припис може бути скасований повністю або в окремій частині.

У разі відмови об'єкта відвідування або уповноваженої ним особи від підписання або у разі неможливості особистого вручення акта та/або припису складається акт про відмову від підпису у двох примірниках, один з яких надсилається об'єкту відвідування рекомендованим листом з повідомленням про вручення разом з таким актом та/або приписом не пізніше наступного робочого дня після його складення.

Форма акта, припису та інших документів, які складаються у ході та за результатами інспекційного відвідування, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю.

Стаття 268. Відповідальність за порушення законодавства про працю

Посадові особи об'єктів відвідування, винні у порушенні законодавства про працю, несуть відповідальність згідно із законом.

Об'єкти відвідування несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі:

1) фактичного допуску працівника до роботи з порушенням вимог частини четвертої статті 24 цього Кодексу, оформлення працівника на неповний робочий час у разі фактичного виконання роботи повний робочий час, виплати заробітної плати (винагороди) без нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування,

— у п'ятнадцятикратному (а юридичні особи та фізичні особи — підприємці, які є платниками єдиного податку першої — третьої груп, — у десятикратному) розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

2) вчинення порушення, передбаченого пунктом 1 цієї частини, повторно протягом року з дня виявлення порушення,

— у тридцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

3) фактичного допуску працівника до роботи з порушенням вимог частини четвертої статті 24 цього Кодексу, якщо на момент виявлення порушення об'єктом відвідування нараховано та сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за такого працівника у місяці, який передував місяцю, в якому розпочалося інспекційне відвідування,

— у п'ятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

4) недодержання державних гарантій щодо оплати праці у розмірі, не нижчому за розмір мінімальної заробітної плати, порушення встановлених строків виплати заробітної плати працівникам, інших виплат, передбачених законодавством про працю, більш як за один місяць, виплата їх не в повному обсязі,

— у п'ятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

5) недодержання встановлених законом гарантій та пільг працівникам, які залучаються до виконання обов'язків, передбачених Законами України “Про військовий обов'язок і військову службу”, “Про альтернативну (невійськову) службу”, “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”,

— у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

б) порушення вимог законодавства щодо надання відпусток,

— у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення;

7) створення перешкод у проведенні інспекційного відвідування (відмова у допуску до проведення інспекційного відвідування, та/або непризначення уповноваженої посадової особи об'єкта відвідування за відсутності керівника юридичної особи або фізичної особи, яка використовує найману працю, що призвело до недопуску, та/або ненадання на письмову вимогу державного інспектора праці інформації та/або документів, необхідних для проведення інспекційного відвідування, та/або перешкода в реалізації інших прав, передбачених статтею 261 цього Кодексу),

— у п'ятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення;

8) вчинення дій, передбачених пунктом 7 цієї частини, під час проведення інспекційного відвідування з питань виявлення порушень, зазначених у пунктах 1, 2 цієї частини,

— у п'ятдесятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення;

9) порушення інших вимог законодавства про працю, крім передбачених пунктами 1—8 цієї частини,

— у розмірі мінімальної заробітної плати;

10) вчинення порушення, передбаченого пунктом 9 цієї частини, повторно протягом року з дня виявлення порушення,

— у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати.

Штрафи, накладення яких передбачено частиною другою цієї статті, є фінансовими санкціями і не належать до адміністративно-господарських санкцій, визначених главою 27 Господарського кодексу України.

Стаття 269. Порядок притягнення до відповідальності за порушення законодавства про працю

Штрафи накладаються Головою державної інспекції праці, його заступниками, керівниками територіальних органів державної інспекції праці та їх заступниками (далі — уповноважені посадові особи).

Штрафи накладаються на підставі:

рішення суду про оформлення трудових відносин із працівником, який виконував роботу без укладення трудового договору, та встановлення періоду такої роботи чи роботи на умовах неповного робочого часу в разі фактичного виконання роботи повний робочий час, установлений на підприємстві, в установі, організації;

акта інспекційного відвідування, складеного відповідно до вимог цього Кодексу;

акта про створення перешкод, складеного відповідно до вимог цього Кодексу;

акта перевірки центрального органу виконавчої влади з питань реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, його територіального органу, у ході якої виявлені порушення законодавства про працю.

Справа про накладення штрафу (далі — справа) розглядається уповноваженою посадовою особою не пізніше тридцяти робочих днів з дня отримання уповноваженою посадовою особою документів, зазначених в абзацах другому — п'ятому частини другої цієї статті.

Про дату та час розгляду справи уповноважена посадова особа письмово повідомляє об'єкту відвідування не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання документів, зазначених в абзацах другому — п'ятому частини другої цієї статті, та не пізніше п'яти робочих днів до дня розгляду справи рекомендованим листом/телеграмою/телефаксом/телефонограмою/засобами електронного зв'язку або шляхом вручення повідомлення представнику об'єкта відвідування, про що на копії повідомлення, яка залишається в уповноваженої посадової особи, робиться відповідна позначка, засвідчена підписом такого представника.

Справа розглядається за участю об'єкта відвідування та/або його представника.

У разі надходження від об'єкта відвідування обґрунтованого клопотання про відкладення розгляду справи, дату та час розгляду справи може бути перенесено уповноваженою посадовою особою у межах загального строку розгляду справи.

Справу може бути розглянуто без участі об'єкта відвідування у разі, якщо від об'єкта відвідування не надійшло обґрунтоване клопотання про перенесення дати та часу розгляду справи, а також у разі повторної неявки об'єкта відвідування та його представника на розгляд справи.

До початку розгляду справи уповноважена посадова особа, яка її розглядає, роз'яснює особам, які беруть участь у розгляді справи, їх права та обов'язки.

Під час розгляду справи заслуховуються особи, які беруть участь у розгляді справи, досліджуються матеріали та обставини справи і вирішується питання щодо наявності підстав для накладення штрафу.

У разі наявності підстав для накладення штрафу за результатами розгляду справи уповноважена посадова особа на підставі документів, зазначених в абзацах другому — п'ятому частини другої цієї статті, складає постанову про накладення штрафу.

Постанова про накладення штрафу є виконавчим документом та складається з урахуванням вимог до виконавчого документа, визначених Законом України “Про виконавче провадження”, за формою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю.

Постанова про накладення штрафу складається у двох примірниках, один з яких залишається в уповноваженої посадової особи, що розглядала справу, другий – вручається об'єкту відвідування або його представникові, про що на примірнику робиться відповідна позначка, засвідчена підписом об'єкта відвідування або його представника. У разі розгляду справи без участі об'єкта відвідування та його представника постанова про накладення штрафу надсилається об'єкту відвідування рекомендованим

листом/телеграмою/телефаксом/телефонограмою/засобами електронного зв'язку протягом трьох робочих днів з дня її складення.

У разі відсутності підстав для накладення штрафу уповноважена посадова особа письмово повідомляє про це об'єкту відвідування у спосіб, визначений частиною четвертою цієї статті.

Постанова про накладення штрафу може бути оскаржена до державної інспекції праці та/або у судовому порядку.

Скарга на постанову про накладення штрафу розглядається державною інспекцією праці протягом десяти робочих днів.

Штраф сплачується протягом одного місяця з дня прийняття постанови про його накладення, про що об'єкт відвідування повідомляє уповноваженій посадовій особі, яка склала постанову про накладення штрафу.

У разі сплати об'єктом відвідування п'ятдесяти відсотків розміру штрафу протягом десяти банківських днів з дня вручення постанови про накладення штрафу та усунення порушень законодавства про працю така постанова вважається виконаною.

Сплата штрафу не звільняє від усунення порушень законодавства про працю.

Не сплачені у добровільному порядку штрафи стягуються органами державної виконавчої служби.

Стаття 270. Забезпечення об'єкта відвідування, його працівників, інших осіб інформацією щодо найбільш ефективних способів додержання законодавства про працю, технічною інформацією та рекомендаціями

За письмовою заявою об'єкта відвідування державні інспектори праці можуть проводити аналіз стану додержання законодавства про працю та надавати рекомендації щодо його застосування.

Під час проведення інспекційного відвідування за згодою об'єкта відвідування державні інспектори праці можуть здійснювати аналіз інформації про ступінь інтеграції гендерних підходів, що створюють передумови для забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, в організації діяльності підприємства, установи, організації, за формою, встановленою спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, за результатами якого надають рекомендації стосовно забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

З метою запобігання порушенням законодавства про працю державною інспекцією праці забезпечується проведення регулярних

інформаційно-роз'яснювальних кампаній щодо найбільш ефективних способів додержання норм законодавства про працю, захисту і поновлення трудових прав працівників.

Для отримання рекомендацій, що стосуються додержання законодавства про працю, об'єкти відвідування, працівники, а також їх представники, інші особи можуть звертатися до державної інспекції праці зі зверненнями про надання рекомендацій, зокрема з використанням мережі Інтернет, телефонного зв'язку, електронної пошти, а також у формі особистих звернень до державних інспекторів праці під час інспекційних відвідувань.

Державний інспектор праці самостійно приймає рішення про необхідність надання об'єкту відвідування, працівникам, іншим особам інформації та рекомендацій про найбільш ефективні способи додержання законодавства про працю, моніторингу стану його додержання, у тому числі щодо оформлення трудових відносин, а також забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.”.

2. У статті 2 Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 29, ст. 389 із наступними змінами):

1) у частині п'ятій слова “, державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення” виключити;

2) доповнити статтю частиною дванадцятою такого змісту:

“Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, зобов'язаний з урахуванням особливостей, визначених Кодексом законів про працю України та міжнародними договорами, забезпечити дотримання вимог статті 1, статті 3, частин першої, четвертої, шостої — восьмої, абзацу другого частини десятої, частин тринадцятої — чотирнадцятої статті 4, статті 4¹, абзацу дванадцятого частини першої статті 6, частин першої — четвертої, шостої та десятої статті 7, статті 9, абзаців першого — восьмого, десятого — дев'ятнадцятого, двадцять першого — двадцять четвертого частини першої статті 10, статей 13—18, частини першої статті 19, статей 20, 21 цього Закону.”.

3. Частину першу статті 23 Закону України “Про Національну поліцію” (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40–41, ст. 379 із наступними змінами) доповнити пунктом 32 такого змісту:

“32) вживає заходів для забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення інспекційних відвідувань юридичних осіб (включаючи їх структурні та відокремлені підрозділи, які не є юридичними особами); осіб, які ведуть (здійснюють, провадять) господарську діяльність без державної реєстрації, та фізичних осіб, які використовують найману

працю, а також вживає заходів, спрямованих на усунення загроз життю, здоров'ю та безпеці державних інспекторів праці та інших осіб, які беруть участь у проведенні інспекційного відвідування.

Залучення до проведення інспекційних відвідувань працівників поліції здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, за вмотивованим повідомленням центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, його територіальних органів, яке надсилається керівнику територіального органу поліції за місцем проведення інспекційного відвідування. Відмова у залученні поліції до проведення інспекційних відвідувань допускається лише з підстав недостатнього обґрунтування обставин, що зумовили необхідність залучення працівників поліції, залучення особового складу до припинення групового порушення публічної (громадської) безпеки і порядку чи масових заходів, а також для подолання наслідків аварій чи інших надзвичайних ситуацій.”.

4. Абзац перший частини дванадцятої статті 91 Закону України “Про державну службу” (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 4, ст. 43 із наступними змінами) після слів “митних та податкових органах” доповнити словами “, державній інспекції праці”.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом одного місяця з дня набрання чинності цим Законом:

привести власні нормативно–правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно–правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю»

1. Мета

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю» (далі – проект акта) розроблено з метою підвищення ефективності здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На сьогодні існує ряд нормативно-правових актів різної юридичної сили, які регулюють питання здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю. Крім того, на інспекторів праці поширюються обмеження, встановлені Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Також існує необхідність імплементації норм Конвенції Міжнародної організації праці № 81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1985-IV, та Конвенції Міжнародної організації праці № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1986-IV, та забезпечення можливості їх практичної реалізації.

Враховуючи наведене, існує необхідність визначення на законодавчому рівні питань державної інспекції праці.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта передбачено внесення змін до Кодексу законів про працю України та Законів України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про Національну поліцію», «Про державну службу», якими пропонується визначити правовий статус державної інспекції праці, права та обов'язки інспекторів праці, форми здійснення контролю, підстави та порядок проведення інспекційних відвідувань та інші питання функціонування системи державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, що дозволить підвищити інституційну спроможність Державної служби України з питань праці виконувати покладені на неї повноваження.

4. Правові аспекти

Проект акта розроблено на виконання завдань, визначених пунктом 105 Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000004C3C320005819500](#)

Підписувач [Гринюк Володимир Олексійович](#)

Дійсний з [08.06.2021 12:37](#) по [08.06.2023 12:37](#)

Мінекономіки

4706-06/44077-03 від 03.09.202
16:41:47

виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020-2022 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534, і пунктом 141 плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 276-р.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Фінансово-економічні розрахунки до проекту акта додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Реалізація акта матиме вплив на ключові інтереси держави по забезпеченню виконання міжнародних зобов'язань та реалізації державної політики у сфері трудових відносин.

Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні, Конфедерацією роботодавців України надано пропозиції до проекту акта, які враховано частково.

Проект акта не стосується прав осіб з інвалідністю та не потребує проведення консультацій із всеукраїнськими громадськими організаціями осіб з інвалідністю, їхніми спілками.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує проведення консультацій з Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

Проект акта не стосується функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого і регіонального розвитку та не потребує направлення всеукраїнським асоціаціям органів місцевого самоврядування.

Прогноз впливу реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін додається.

7. Оцінка відповідності

Проект акта відповідає зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (acquis ЄС).

Проект акта не містить норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, та не містить положень, що стосуються таких прав і свобод.

У проекті акта відсутні положення, що порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проекті акта відсутні положення, що містять ознаки дискримінації, чи які створюють підстави для дискримінації.

У проекті акта відсутні положення, що містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Проект акта не передбачає надання державної допомоги суб'єктам господарювання та відповідно дія Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» не поширюється на зазначений проект та не поширюється на підтримку суб'єктів господарювання. У зв'язку з цим, відповідне рішення Антимонопольного комітету України, передбачене зазначеним законом, не потребується.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта підвищить інституційну спроможність Державної служби України з питань праці виконувати покладені на неї повноваження та забезпечить дотримання принципу правової визначеності у системі здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, а також сприятиме легалізації зайнятості та захисту прав працівників.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Прийняття законопроекту забезпечить імплементацію норм Конвенції Міжнародної організації праці № 81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1985-IV, та Конвенції Міжнародної організації праці № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1986-IV, та їх практичну реалізацію.
Юридичні та фізичні особи, які використовують найману працю	Позитивний	Ключовий інтерес – правова визначеність при здійсненні заходів державного нагляду (контролю). Законопроект пропонується визначити на рівні закону прозорий порядок проведення інспекційних відвідувань, а також умови та підстави притягнення до відповідальності за вчинення порушень законодавства про працю. Зазначені зміни забезпечать додержання принципу правової визначеності, а також стимулюватимуть роботодавців до легального оформлення трудових відносин та додержання законодавства про працю.
Працівники підприємств, установ, організацій та фізичних осіб, які використовують найману працю	Позитивний	Ключовий інтерес – підвищення механізму захисту прав та інтересів. Законопроект передбачається посилення повноважень Держпраці щодо виявлення порушень законодавства про працю, що сприятиме захисту прав найманих працівників.

Виконувач обов'язків Міністра економіки України

Володимир ГРИНЮК

_____ 20__ р.

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ РОЗРАХУНКИ ДО ПРОЕКТУ АКТА

проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю

1. Період реалізації акта (рік)

Початок реалізації акта 2021 рік

Кінцевий термін реалізації акта постійно

2. Стратегічні цілі та показники результату, яких планує досягти головний розробник проекту акта

Назва показника результату	Одиниця виміру	Поточний рік (n)	Рік (n+1)	Рік (n+2)	Рік (n+3)
Підвищення рівня компетентності інспекторів праці та результатів їх роботи	Забезпечення дотримання законодавства про працю (зменшення кількості порушень вимог законодавства про працю)	Постійно	Постійно	Постійно	Постійно
Створення «уніфікованих» інспекторів праці на основі їх класності, встановленої з огляду на їх компетенції та рівень знань	Зменшення витрат на забезпечення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю	Постійно	Постійно	Постійно	Постійно

3. Бюджетна програма, в межах якої планується реалізація акта

КПКВК або ТПКВКМБ	Назва
КПКВК 1206010	«Керівництво та управління у сфері промислової безпеки, охорони та гігієни праці, нагляду за додержанням законодавства про працю»

4. Загальна вартість публічної послуги з формування та реалізації акта

тис. грн

Джерела здійснення витрат	Поточний рік (n)	Рік (n+1)	Рік (n+2)	Рік (n+3)
За рахунок коштів бюджету, у тому числі:				

державного бюджету	88 692,8	279 382,3	293 351,4	308 019,0
місцевого бюджету				
За рахунок інших джерел, не заборонених законодавством				
УСЬОГО	88 692,8	279 382,3	293 351,4	308 019,0

5. Перелік питань щодо потреби проведення зведених фінансово-економічних розрахунків

Питання	Поточний рік (n)		Рік (n+1)		Рік (n+2)		Рік (n+3)	
	так	ні	так	ні	так	ні	так	ні
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Державна підтримка та допомога								
Чи надаватиметься нова та/або відбудуться зміни у наданні державної підтримки та/або допомоги фізичним/юридичним особам?		✓		✓		✓		✓
Чи будуть надаватися нові та/або вноситися зміни у наданні допомоги, виплати, пенсії, тощо певним заінтересованим сторонам?		✓		✓		✓		✓
2. Оплата праці								
Чи будуть змінюватись умови оплати праці працівників установ та організацій, що утримуються з відповідних бюджетів?	✓		✓		✓		✓	
Чи буде збільшено/зменшено чисельність працівників бюджетної установи?		✓		✓		✓		✓
3. Майно, роботи, послуги								
Чи будуть придбавати / передавати / списувати рухоме/нерухоме майно?		✓		✓		✓		✓
Чи планується отримання майна у натуральній формі, яке потребуватиме у подальшому обслуговування?		✓		✓		✓		✓
Чи треба буде здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг?		✓		✓		✓		✓
Чи треба буде розробляти вебсайт / онлайн-системи / курси / реєстри тощо?		✓		✓		✓		✓

Чи треба буде проводити комунікаційні заходи та/або заходи з інформування щодо нових процедур і правил для працівників?		✓		✓		✓		✓
Чи будуть зменшуватися або збільшуватися видатки на зв'язок, оплату комунальних послуг, оренду, поточний ремонт тощо?		✓		✓		✓		✓
Чи треба буде проводити базове навчання для працівників?		✓		✓		✓		✓
4. Доходи								
Чи буде введено, змінено чи скасовано наявні податки, збори та інші доходи?		✓		✓		✓		✓
Чи буде змінено структуру наявних податків, зборів та інших доходів?		✓		✓		✓		✓
Чи будуть змінюватись джерела здійснення видатків та надання кредитів з бюджету?		✓		✓		✓		✓
Чи будуть будь-кому надаватись пільги в оподаткуванні?		✓		✓		✓		✓
5. Боргові зобов'язання та гарантії								
Чи відбудеться вплив на обсяг державного/місцевого боргу та гарантованого державою / Автономною Республікою Крим, обласною радою чи територіальною громадою міста боргу?		✓		✓		✓		✓
6. Повноваження								
Чи будуть передаватись повноваження на здійснення видатків з державного до місцевих та/або з місцевих до державного бюджетів?		✓		✓		✓		✓

6. Базові показники

6.1. Заінтересовані сторони, на забезпечення інтересів яких спрямовано реалізацію акта

тис. осіб

	Кількість осіб			
	Поточний рік (n)	Рік (n+1)	Рік (n+2)	Рік (n+3)
Заінтересовані сторони				

6.2. Прямі та непрямі витрати

тис. грн

Перелік показників	Поточний рік (n)	Рік (n+1)	Рік (n+2)	Рік (n+3)
Прямі витрати:				
Оплата праці	72 699,0	229 001,9	240 452,0	252 474,6
Нарахування на оплату праці	15 993,8	50 380,4	52 899,4	55 544,4
Непрямі витрати:				
-	-	-	-	-

7. Зведені фінансово-економічні розрахунки

Вид бюджету державний бюджет

7.1. Видатки на здійснення заходів, передбачених проектом акта, та доходи бюджету

тис. грн

Показники	Поточний рік (n)			Рік (n+1)			Рік (n+2)			Рік (n+3)		
	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Видатки бюджету згідно з проектом акта, усього (підпункт 1.1 + підпункт 1.2)	88 692,8		88 692,8	279 382,3		279 382,3	293 351,4		293 351,4	308 019,0		308 019,0
у тому числі:												
1.1. Збільшення видатків (+), усього	88 692,8		88 692,8	279 382,3		279 382,3	293 351,4		293 351,4	308 019,0		308 019,0

7.2. Повернення кредитів до бюджету та розподіл надання кредитів з бюджету

тис. грн

Показники	Поточний рік (n)			Рік (n+1)			Рік (n+2)			Рік (n+3)		
	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Кредитування, усього (підпункт 1.1 + підпункт 1.2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
у тому числі:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1. Надання кредитів (+), усього	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
з них: за бюджетними програмами КПКВК або ТПКВКМБ та ККК	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(розписати за кодами бюджетної класифікації)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2. Повернення кредитів (-), усього	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
з них: за бюджетними програмами КПКВК або ТПКВКМБ та ККК	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(розписати за кодами бюджетної класифікації)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

7.3. Гарантії

з/п	Найменування суб'єкта господарювання	Мета / інвестиційний проект	Рік набрання чинності гарантійною угодою	Гарантійні зобов'язання			
				сума гарантованого кредиту (позики) в іноземній валюті		сума гарантованого кредиту (позики) в національній валюті	додаткові зобов'язання, виконання яких гарантуються
				код валюти	сума		
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		x	x	x	x		

7.4. Запозичення

№ з/п	Ініціатор залучення кредиту (позики) / кінцевий позичальник	Мета / інвестиційний проект, на реалізацію якого запозичуються кошти	Вибірка кредиту (позики)		Сума кредиту (позики)		Умови кредиту (позики)		
					сума у валюті кредиту (позики)				сума в національній валюті
			рік	сума у валюті кредиту (позики)	код валюти	сума			
1			поточний (n)					термін кредиту (позики)	
			(n+1)					відсоткова ставка	
			(n+2)					комісійні платежі	
			(n+3)					інші обов'язкові платежі	
								штрафні санкції	
Разом		x		x	x	x		x	x

8. Обґрунтування та припущення щодо оцінки прямого та опосередкованого впливу проекту акта на надходження та витрати державного та/або місцевого бюджетів, перелік ризиків, у тому числі фіскальних

Поточний рік (n)
<p>Спектр повноважень інспекторів праці занадто широкий, він вимагає наявності спеціальних знань у кількох галузях і відповідно наявності юридичної, економічної та технічної освіт. Підготовка кваліфікованого інспектора праці вимагає наявності відповідних технічних засобів для їх навчання, підтримки в актуальному стані навчальних матеріалів, витрати часу з боку кваліфікованих інспекторів праці та керівників, оплати часу навчання як робочого часу тощо.</p> <p>Службова компетентність полягає у детальному знанні інспекторами законодавства та нормативних актів, а також у їхній спроможності консультувати роботодавців щодо способів дотримання законодавства, знаннях у спеціалізованих сферах, здатності аналізувати виробничі процеси та виявляти проблеми. Окрім знання заходів, які потрібно вживати для захисту працівників у цілому та окремих категорій, зокрема (мігрантів, жінок, дітей), вони повинні бути здатними оформлювати документацію, збирати статистику, аналізувати дані та складати звіти.</p>

Відсутність належної підготовки інспекторів праці тягне за собою погіршення якості державного нагляду (контролю), збільшення витрат на судові збори, порушення прав працівників та роботодавців та інше.

Таким чином, інспектор праці для виконання своїх повноважень повинен бездоганно знати і володіти не тільки законодавством про працю, але і законодавством про безпеку і гігієну праці. Досягнення такого рівня знань та вмінь неможливо без постійного навчання, підтримки, удосконалення та відповідної оплати праці інспектора праці.

**Рік
(n+1)**

**Рік
(n+2)**

**Рік
(n+3)**

**Заступник генерального директора Директорату
розвитку ринку праці та умов оплати праці –
керівник експертної групи з питань договірного регулювання
оплати праці та доходів від зайнятості**

Юрій КУЗОВОЙ

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням
законодавства про працю»

I. Визначення проблеми

За даними Державної служби статистики України кількість неформально зайнятого населення у віці старше 15 років, станом 2020 рік становила 3316,4 тис. осіб.

Найбільша частка неформально зайнятого населення спостерігається у сільському господарстві (45,2%), будівництві (16,8%), оптовій та роздрібна торгівля та ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів (15,7%).

В той же час, за оцінками Державної установи «Інститут економіки та прогнозування» Національної академії наук України, частка економічно активного населення, що отримує тіньові доходи сягає 26,5% (4709,53 тис. осіб), а грошова маса неофіційних доходів, яке отримує працююче населення України знаходиться на рівні 25,2% фонду оплати праці (264,3 млрд грн). При цьому, переважна більшість працюючих (59,8%) погодилися би працювати офіційно, при цьому готові отримувати частину доходів «в конверті». 48% респондентів негативно налаштована до неформальної зайнятості, 25% байдуже і лише 14% позитивно.

Відсутність законодавчого регулювання порядку здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю унеможливорює ефективну боротьбу з незадекларованою працею.

Значна кількість неформально зайнятого населення негативно впливає на розвиток економіки, порушує принципи добросовісної конкуренції та обмежує роботу легального ринку праці.

Також працівники, трудові відносини з якими не оформлено у встановленому законодавством порядку, позбавлені захисту трудових прав та соціальних гарантій.

Для створення сприятливого середовища для провадження господарської діяльності, розвитку малого і середнього підприємництва, залучення інвестицій, а також задля забезпечення балансу захисту інтересів громадян, суб'єктів господарювання та держави необхідне законодавче регламентування діяльності державної інспекції та встановлення чіткого і визначеного механізму порядку здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю.

Основні групи (підгрупи), на які проблема має вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000004C3C320005819500

Підписувач Гринюк Володимир Олексійович

Дійсний з 08.06.2021 12:37 по 08.06.2023 12:37

Мінекономіки

4706-06/44077-03 від 03.09.2021

16:41:47

Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Врегулювання зазначених проблемних питань не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

діючих регуляторних актів, оскільки чинним законодавством порушені питання не врегульовані.

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями державного регулювання є:

- Встановлення порядку функціонування державної інспекції праці, визначення її завдань та повноважень
- Зменшення кількості неформально зайнятого населення
- Збільшення кількості застрахованих осіб (найманих працівників)

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Залишення існуючого регулювання.	Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання не дозволить вирішити проблеми, зазначені у розділі I Аналізу, а також не дозволить досягти цілей державного регулювання, спрямованих на удосконалення правового регулювання здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та виконати завдання, визначені Державною програмою стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020 – 2022 роки,

	затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534.
<p>Альтернатива 2.</p> <p>Внесення змін до деяких законодавчих актів щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю</p>	<p>Альтернатива передбачає удосконалення положень Кодексу законів про працю України щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Імплементатії у національне законодавство положень Конвенцій Міжнародної організації праці № 81 та № 129; - Визначення завдань та функцій державної інспекції праці; - Встановлення механізму здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, який включає в себе права та обов'язків інспекторів праці та об'єктів відвідувань, процедурні питання щодо особливостей проведення інспекційних відвідувань та застосувань заходів впливу за порушення законодавства про працю; - Поширення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю на тіньовий сектор економіки; - Запровадження «сервісної функції» інспекторів праці для ефективного надання роботодавцям інформації та рекомендацій щодо додержанням норм законодавства про працю; - Встановлення професійних стандартів та кваліфікаційних категорій інспекторів праці, гарантій їх незалежності та гідної оплати праці; - Визначення одним з основних напрямків діяльності державної інспекції праці подолання незадекларованої праці для зменшення обсягу тіньової економіки; - Розширення прав профспілок на участь в інспекційних відвідуваннях з метою підвищення якості захисту прав працівників; - Забезпечення участі об'єктів відвідування у розгляді питання про накладення штрафу для мінімізації кількості необґрунтованих штрафів; - Уніфікація фінансових санкцій за порушення законодавства про працю - Можливість залучення поліції для забезпечення захисту життя та здоров'я інспекторів праці та інших учасників інспекційного відвідування. <p>Крім того, дана альтернатива сприятиме виконанню Державної програми стимулювання</p>

	економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020 – 2022 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534.
--	---

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	На тому ж рівні.
Альтернатива 2	<p>Удосконалення державної політики у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю.</p> <p>Визначення функцій, повноважень та механізму діяльності державної інспекції праці.</p> <p>Забезпечення сприятливого середовища для розвитку бізнесу, в тому числі – розвитку малого і середнього підприємництва.</p> <p>Забезпечення конституційних прав громадян у сфері праці.</p> <p>Посилення боротьби з тіньовою економікою та нездекларованою працею.</p> <p>Виконання Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби</p>	<p>Законопроект передбачає підвищення рівня оплати праці інспекторів праці, що потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету.</p> <p>З урахуванням запропонованого законопроектом мінімального посадового окладу інспектора праці (не менше двох розмірів мінімальної заробітної плати) – 12000 грн, а також надбавки за кваліфікаційну категорію (0 – 100 % від посадового окладу), а також необхідності сплати податків та зборів прийняття законопроекту потребуватиме</p>

	COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020 – 2022 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534.	додаткових видатків з державного бюджету у розмірі 93004,6 тис. грн за умови збереження існуючої кількості інспекторів праці.
--	---	---

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Загроза для життя та/або здоров'я.
Альтернатива 2	Забезпечення конституційних прав громадян у сфері праці.	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Показник	Великі підприємства	Середні підприємства	Малі підприємства	з них	Разом
				мікро-підприємства	
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	461	20735	3272656	3112484	3293852
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0.01%	0.59%	99.4%	94.5%	100%

* За даними Держстату та ДПС (<http://www.ukrstat.gov.ua/>)

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Витрати, пов'язані з адмініструванням інспекційних відвідувань, штрафних санкцій, виконання приписів тощо). Орієнтовні витрати для

		<p>одного суб'єкта господарювання великого та середнього підприємництва на забезпечення проведення одного інспекційного відвідування складають – 2890 грн (2 (середня кількість задіяних працівників) x 289 грн (мінімальна вартість одного робочого дня) x 5 (середня тривалість інспекційного відвідування)). Відповідно для суб'єктів малого та мікропідприємництва витрати складають – 578 грн (1 (кількість задіяних працівників) x 289 грн (мінімальна вартість одного робочого дня) x 2 (тривалість інспекційного відвідування)).</p>
Альтернатива 2	<p>Забезпечення сприятливого середовища для розвитку бізнесу. Поліпшення умов для ведення господарської діяльності, зменшення адміністративного тиску. Дотримання принципу правової визначеності при проведенні інспекційного відвідування. Покращення добросовісної конкуренції на ринку. Забезпечення технічною інформацією та рекомендаціями, а також можливістю усунути порушень вимог законодавства без проведення інспекційного відвідування та без застосування санкцій.</p>	Не передбачаються додаткові витрати.

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта*

№ п/п	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	2 год. (час, який витрачається с/г на пошук нормативно-правового акта в мережі Інтернет та ознайомлення з ним; за результатами консультацій) x 36,11 грн. = 72,22 грн.	0,00 грн. (припущено, що суб'єкт повинен виконувати вимоги регулювання лише в перший рік; за результатами консультацій)
2	Процедури організації виконання вимог регулювання Забезпечення проведення інспекційного відвідування	0,00 грн.	0,00 грн.
3	РАЗОМ (сума рядків: 1+2), гривень	72,22 грн.	0,00 грн.
4	Кількість суб'єктів господарювання великого підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	461	X
5	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого підприємництва на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 3 x рядок 4), гривень	33293 грн.	X

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта*

№ п/п	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Процедури отримання	2 год. (час, який	0,00 грн.

	первинної інформації про вимоги регулювання	витрачається с/г на пошук нормативно-правового акта в мережі Інтернет та ознайомлення з ним; за результатами консультацій) X 36,11 грн. = 72,22 грн.	(припущено, що суб'єкт повинен виконувати вимоги регулювання лише в перший рік; за результатами консультацій)
2	Процедури організації виконання вимог регулювання	0,00 грн.	0,00 грн.
3	РАЗОМ (сума рядків: 1+2), гривень	72,22 грн.	0,00 грн.
4	Кількість суб'єктів господарювання середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	20735	X
5	Сумарні витрати суб'єктів господарювання середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 3 x рядок 4), гривень	1497481 грн.	X

* У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», з 1 січня 2021 року становить – **36,11 грн.**

ТЕСТ 1 малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро – та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання для суб'єктів малого підприємництва та визначення переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у робочому порядку 16.12.2020 – 05.03.2021 р.р.

Порядковий	Вид консультацій	Кількість	Основні результати
------------	------------------	-----------	--------------------

номер		учасників консультацій	консультацій
1	Телефонні опитування суб'єктів господарювання	27	Отримано інформацію щодо переліку процедур, які необхідно виконати у зв'язку із визначенням порядку проведення інспекційних відвідувань на рівні закону: ознайомитися з новими вимогами регулювання – 2 год.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва

Кількість суб'єктів малого (мікро) підприємництва, на яких поширюється регулювання – **3272656**.

Питома вага суб'єктів малого (мікро) підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив – 99.4%.

3. Розрахунок витрат суб'єкта малого підприємництва на виконання вимог регулювання.

У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», з 1 січня 2021 року становить – 36,11 грн.

Первинна інформація про вимоги регулювання може бути отримана за результатами пошуку проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю» на офіційному веб-порталі Верховної Ради України.

Інформація про розмір часу, який витрачається суб'єктами на отримання зазначеної інформації є оціночною.

№ з/п	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1.	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	-	-	-
2.	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний	-	-	-

	облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування			
3.	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали)	-	-	-
4.	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	-	-	-
5.	Інші процедури:	-	-	-
6.	Разом, гривень <i>Формула:</i> (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	-	-	-
7.	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць.	3272656	X	X
8.	Сумарно, гривень <i>Формула:</i> відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)	-	-	-

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання

9.	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання <i>Формула:</i> витрати часу на отримання інформації про регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість форм	2 год. (час, який витрачається с/г на пошук нормативно-правового акта в мережі Інтернет та ознайомлення з ним; за результатами консультацій) X 36,11 грн. = 72,22 грн.	0,00 (припущено, що суб'єкт повинен виконувати вимоги регулювання лише в перший рік)	0,00 (припущено, що суб'єкт повинен виконувати вимоги регулювання лише в перший рік)
10.	Процедури організації виконання вимог регулювання <i>Формула:</i> витрати часу на	0,00	0,00	0,00

	<i>розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур</i>			
11.	Процедури офіційного звітування.	0,00	0,00	0,00
12.	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	0,00	0,00	0,00
13.	Інші процедури:			
14.	Разом, гривень	72,22 грн.	X	X
15.	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць.	3272656	X	X
16.	Сумарно, гривень	236351216 грн.	X	X

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1.	
Витрати держави	--
Витрати с/г великого та середнього підприємництва	61256440 грн.
Витрати с/г малого підприємництва	1891595168 грн.
Альтернатива 2.	
Витрати держави	--

Витрати с/г великого та середнього підприємництва	1530775 грн.
Витрати с/г малого підприємництва	236351216 грн.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1 - цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати)	Збереження чинного регулювання не дає змоги досягнути цілей державного регулювання, визначених у розділі II Аналізу.
Альтернатива 2	4 - цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде)	Прийняття проекту Закону є найбільш прийнятним та ефективним способом, який дозволить досягти цілей державного регулювання, визначених у розділі II Аналізу, а саме: <ul style="list-style-type: none"> - встановлення порядку функціонування державної інспекції праці, визначення її завдань та повноважень; - зменшення кількості неформально зайнятого населення; - збільшення кількості застрахованих осіб (найманих працівників).

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у
---------------------------------	--------------------------	---------------------------	--

			рейтингу
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	<p>Для держави: На тому ж рівні.</p> <p>Для громадян: Загроза для життя та/або здоров'я.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Витрати, пов'язані з адмініструванням інспекційних відвідувань, штрафних санкцій, виконання приписів тощо). Орієнтовні витрати для одного суб'єкта господарювання великого та середнього підприємництва на забезпечення проведення одного інспекційного відвідування складають – 2890 грн (2 (середня кількість задіяних працівників) x 289 грн (мінімальна вартість одного робочого дня) x 5 (середня тривалість інспекційного відвідування)).</p>	Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання не дозволить вирішити проблеми, зазначені у розділі I Аналізу, а також досягти цілей державного регулювання, спрямованих на удосконалення діяльності державної інспекції та подолання незадекларованої праці, та виконанню Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на

		Відповідно для суб'єктів малого та мікропідприємництва витрати складають – 578 грн (1 (кількість задіяних працівників) x 289 грн (мінімальна вартість одного робочого дня) x 2 (тривалість інспекційного відвідування).	2020 – 2022 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534.
Альтернатива 2	<p>Для держави: Удосконалення державної політики у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю. Визначення функцій, повноважень та механізму діяльності державної інспекції праці. Забезпечення сприятливого середовища для розвитку бізнесу, в тому числі – розвитку малого і середнього підприємництва. Забезпечення</p>	<p>Для держави: Не прогнозуються.</p> <p>Для громадян: Відсутні.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: За умови дотримання вимог законодавства не передбачаються додаткові витрати.</p> <p>Для суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва прогнозуються лише додаткові витрати на ознайомлення з новими вимогами регулювання, а</p>	<p>Дана альтернатива забезпечує досягнення цілей прийняття проекту Закону шляхом удосконалення положень Кодексу законів про працю України</p>

	<p>конституційних прав громадян у сфері праці. Посилення боротьби з тіньовою економікою та нездекларованою працею.</p> <p>Виконання Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020 – 2022 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534.</p> <p>Для громадян: Забезпечення конституційних прав громадян у сфері праці.</p>	<p>саме: 72,22 грн. на одного суб'єкта господарювання.</p>	
--	--	--	--

	<p>Для суб'єктів господарювання: Забезпечення сприятливого середовища для розвитку бізнесу. Поліпшення умов для ведення господарської діяльності, зменшення адміністративного тиску. Дотримання принципу правової визначеності при проведенні інспекційного відвідування. Покращення добросовісної конкуренції на ринку. Забезпечення технічною інформацією та рекомендаціями, а також можливістю усунути порушень вимог законодавства без проведення інспекційного відвідування та без застосування санкцій.</p>		
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2.	<p>Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання є найбільш прийнятним та ефективним способом, оскільки дозволить вирішити проблеми, зазначені у розділі I Аналізу. Окрім того, дозволить удосконалити правове регулювання здійснення та забезпечить встановлення єдиного уніфікованого підходу до здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю.</p> <p>Що у свою чергу забезпечить сприятливе середовище для ведення бізнесу, а також створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього підприємництва. Також, альтернатива забезпечить виконання Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020 – 2022 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від</p>	Ризик впливу зовнішніх чинників на дію акта не прогнозується.

	27.05.2020 № 534.	
Альтернатива 1.	Цей альтернативний спосіб досягнення цілей не може бути застосований, оскільки не дозволить вирішити проблеми, зазначені у розділі І даного Аналізу, а також не дозволить досягти цілей державного регулювання, спрямованих на удосконалення правового регулювання здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та виконанню Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020 – 2022 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534.	Ризик впливу зовнішніх чинників на дію акта не прогнозується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмами, які забезпечать розв'язання проблеми, є:

Прийняття проекту Закону України, яким передбачається удосконалення положень Кодексу законів про працю України та інших актів щодо:

- імплементації у національне законодавство положень Конвенцій Міжнародної організації праці № 81 та № 129;
- визначення завдань та функцій державної інспекції праці;
- встановлення механізму здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, який включає в себе права та обов'язків інспекторів праці та об'єктів відвідувань, процедурні питання щодо особливостей проведення інспекційних відвідувань та застосувань заходів впливу за порушення законодавства про працю;
- поширення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю на тіньовий сектор економіки;
- запровадження «сервісної функції» інспекторів праці для ефективного надання роботодавцям інформації та рекомендацій щодо додержанням норм законодавства про працю;
- встановлення професійних стандартів та кваліфікаційних категорій інспекторів праці, гарантій їх незалежності та гідної оплати праці;
- визначення одним з основних напрямків діяльності державної інспекції праці подолання незадекларованої праці для зменшення обсягу тіньової економіки;
- розширення прав профспілок на участь в інспекційних відвідуваннях з метою підвищення якості захисту прав працівників;
- забезпечення участі об'єктів відвідування у розгляді питання про накладення штрафу для мінімізації кількості необґрунтованих штрафів;
- уніфікація фінансових санкцій за порушення законодавства про працю.
- Можливість залучення поліції для забезпечення захисту життя та здоров'я інспекторів праці та інших учасників інспекційного відвідування

Крім того, дана альтернатива сприятиме виконанню Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020 – 2022 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534.

При цьому, розв'язання визначених в розділі I Аналізу регуляторного впливу проблем забезпечать такі заходи:

1. Організаційні заходи для впровадження регулювання:

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості та суб'єктів господарювання про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення у засобах масової інформації та розміщенні на офіційному веб-порталі Верховної Ради України.

2. Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання:

Ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання

регуляторного акта в мережі Інтернет).

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає. Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів. Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування. Витрати здійснюватимуться в рамках бюджетного фінансування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, на відповідний рік.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання (Додаток 4 (Тест малого підприємництва) до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта), а також витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва (Додаток 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта), проведено в межах даного Аналізу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки він регулює відносини, які мають пролонгований характер. Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України.

Термін набрання чинності регуляторним актом – Закон набиратиме чинності з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – не прогноуються.

2. Кількість суб'єктів господарювання - не обмежується. Передбачається збільшення кількості суб'єктів господарювання на 5% внаслідок їх виходу з тіні.

3. Розмір коштів і час, які витрачаються суб'єктами господарювання у зв'язку із виконанням вимог акта – низький.

4. Розмір коштів, які витратимуться суб'єктом господарювання у зв'язку із виконанням вимог акта:

для одного суб'єкта господарювання великого підприємництва - 72,22 грн.

для одного суб'єкта господарювання середнього підприємництва - 72,22 грн.

для одного суб'єкта господарювання малого та мікро підприємництва: 72,22 грн.

5. Кількість часу, який витратиметься суб'єктом господарювання у зв'язку із виконанням вимог акта:

для одного суб'єкта господарювання великого підприємництва - 2 год.

для одного суб'єкта господарювання середнього підприємництва - 2 год.

для одного суб'єкта господарювання малого та мікро підприємництва - 2 год.

6. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання і фізичних осіб – високий. Проект акта та відповідний аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному веб-сайті Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

Додатковими показниками результативності запровадження регуляторного акта, виходячи з його цілей, слугуватимуть:

1. Кількість звернень об'єктів відвідування щодо проведення аналізу стану дотримання законодавства про працю та надання рекомендацій щодо його застосування.

2. Кількість звернень державної інспекції праці до суду у разі створення перешкод суб'єктами господарювання під час здійснення заходів державного нагляду (контролю).

3. Кількість проведених інспекційних відвідувань державною інспекцією праці.

4. Кількість виявлених державною інспекцією праці працівників, які працювали без оформлення трудових відносин.

5. Сума штрафних санкцій, накладених за вчинення порушень законодавства про працю.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстежень статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься після набрання ним чинності, оскільки для цього використовуватимуться виключно статистичні показники.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше двох років після набрання ним чинності. За результатами даного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження результативності буде здійснюватися один раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення нерегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України протягом усього терміну його дії.

Для відстеження результативності будуть використовуватися статистичні дані, отримані за результатами інспекційних відвідувань, проведених державною інспекцією праці.

Строк виконання заходів 30 робочих днів.

**Виконувач обов'язків Міністра
економіки України**

Володимир ГРИНЮК

_____ 20 р.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю”

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта
Кодекс законів про працю України	
<p>Стаття 4. Законодавство про працю Законодавство про працю складається з Кодексу законів про працю України та інших актів законодавства України, прийнятих відповідно до нього.</p>	<p>Стаття 4. Законодавство про працю Законодавство про працю складається з Конституції України, чинних міжнародних договорів України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, Кодексу законів про працю України, Законів України “Про оплату праці”, “Про відпустки”, “Про охорону праці”, інших законів України у частині регулювання трудових відносин, а також інших актів законодавства України, прийнятих на їх виконання.</p>
<p style="text-align: center;">Глава XVIII НАГЛЯД І КОНТРОЛЬ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ</p> <p>Стаття 259. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю Державний нагляд та контроль за додержанням законодавства про працю юридичними особами незалежно від форми власності, виду діяльності, господарювання, фізичними особами підприємцями, які використовують найману працю, здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, та його територіальні органи у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Центральні органи виконавчої влади здійснюють контроль за додержанням законодавства про працю на підприємствах, в установах і організаціях, що перебувають у їх функціональному підпорядкуванні, крім податкових органів, які мають право з метою перевірки дотримання податкового законодавства</p>	<p style="text-align: center;">Глава XVIII НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ</p> <p>Стаття 259. Нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю Державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю здійснює державна інспекція праці відповідно до цього Кодексу та прийнятих на його виконання нормативно-правових актів, Конвенції Міжнародної організації праці № 81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1985-IV, Конвенції Міжнародної організації праці № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1986-IV, інших міжнародних договорів, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України. Дія норм законодавства про основні засади державного</p>

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000004C3C320005819500

Підписувач Гринюк Володимир Олексійович

Дійсний з 08.06.2021 12:37 по 08.06.2023 12:37

Мінекономіки

4706-06/44077-03 від 03.09.2021

16:41:47

<p>здійснювати такий контроль на всіх підприємствах, в установах і організаціях незалежно від форм власності та підпорядкування, а органи місцевого самоврядування — на підприємствах, в установах і організаціях, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад.</p> <p>Громадський контроль за додержанням законодавства про працю здійснюють професійні спілки та їх об'єднання.</p>	<p>нагляду (контролю) поширюється на здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю у частині відносин, не врегульованих цим Кодексом.</p> <p>Заходи державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю здійснюються у формі проведення інспекційних відвідувань об'єктів відвідування.</p> <p>У визначених законом випадках контроль за додержанням законодавства про працю здійснюється органами місцевого самоврядування.</p> <p>Громадський контроль за додержанням законодавства про працю здійснюють професійні спілки та їх об'єднання.</p>
<p>Стаття 260. Державний нагляд за охороною праці</p> <p>Державний нагляд за додержанням законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці здійснюють:</p> <ul style="list-style-type: none"> центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ядерної та радіаційної безпеки; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері здійснення державного нагляду (контролю) у сфері пожежної безпеки; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері здійснення державного нагляду (контролю) у сфері техногенної безпеки; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення. 	<p>Стаття 260. Державна інспекція праці</p> <p>Функції державної інспекції праці покладаються на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю.</p> <p>З метою виконання завдань із здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю державна інспекція праці:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) здійснює заходи державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю (проводить інспекційні відвідування); 2) інформує об'єктів відвідування, працівників, інших осіб про найбільш ефективні методи додержання законодавства про працю, надає технічну інформацію та рекомендації, в тому числі в частині забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; 3) узагальнює практику застосування законодавства про працю, розробляє та вносить центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері праці, пропозиції щодо вдосконалення законодавства та підвищення ефективності державної політики у сфері праці; 4) у встановленому законом порядку притягує до

	<p>відповідальності осіб, які порушують законодавство про працю;</p> <p>5) аналізує практику діяльності державних інспекторів праці та вживає заходів із підвищення ефективності державного нагляду (контролю);</p> <p>6) розглядає в установленому порядку звернення громадян, що належать до його повноважень;</p> <p>7) забезпечує інформування державних органів, об'єднань профспілок, об'єднань організацій роботодавців, громадян про стан додержання законодавства про працю;</p> <p>8) проводить розслідування нещасних випадків на роботі та професійних захворювань;</p> <p>9) здійснює інші повноваження, передбачені законом;</p> <p>10) організовує та проводить загальнонаціональні, регіональні, галузеві та тематичні інформаційно-роз'яснювальні кампанії з метою сприяння додержанню законодавства про працю.</p>
	<p>Стаття 261. Державні інспектори праці</p> <p>Державними інспекторами праці є державні службовці центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, посадовими обов'язками яких передбачено здійснення функцій державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, та які пройшли перевірку знань у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю.</p> <p>Вимоги до кваліфікаційних та спеціальних знань інспекторів праці, їх завдання, обов'язки визначаються професійним стандартом інспектора праці.</p> <p>Інспекторам праці присвоюються кваліфікаційні категорії. Встановлюється шість кваліфікаційних категорій</p>

інспекторів праці:

інспектор праці (без категорії);

інспектор праці II категорії;

інспектор праці I категорії;

старший інспектор праці;

провідний інспектор праці;

головний інспектор праці.

Посадовий оклад державного інспектора праці встановлюється у сумі, що дорівнює 2 розмірам посадового окладу, встановленого Кабінетом Міністрів України для працівників, які займають відповідні посади в органах виконавчої влади. Особливості оплати праці державних інспекторів праці в залежності від кваліфікаційної категорії встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Професійний стандарт інспектора праці та порядок присвоєння кваліфікаційної категорії затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю.

Державні інспектори праці здійснюють державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю на всій території України.

Повноваження державних інспекторів праці підтверджуються службовим посвідченням, що видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю.

Форма та порядок видачі службового посвідчення державного інспектора праці затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю.

Реєстр службових посвідчень державних інспекторів праці ведеться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, та публікується на офіційному веб-сайті цього органу.

Державні інспектори праці за умови пред'явлення службового посвідчення мають право:

1) у ході проведення інспекційного відвідування безперешкодно, без попереднього повідомлення о будь-якій годині доби з урахуванням обмежень, встановлених частиною одинадцятою цієї статті, відвідувати будь-які робочі місця (зони), а також проходити до будь-яких виробничих, службових та адміністративних приміщень, в яких використовується наймана праця;

2) проходити у денний час з урахуванням обмежень, встановлених частиною одинадцятою цієї статті, до нежитлових будинків, приміщень, споруд та інших об'єктів, місць, у яких (на яких) перебувають фізичні особи, стосовно яких наявна інформація про те, що вони виконують трудові обов'язки, або до них застосовується примусова праця;

3) ознайомлюватися з оригіналами та робити копії (в тому числі електронні) актів об'єктів відвідування, які стосуються прав працівників, колективних або трудових договорів, а також документів, ведення яких передбачено законодавством про працю;

4) наодинці або у присутності свідків ставити об'єкту відвідування та/або працівникам, представникам профспілок, їх організацій та об'єднань, члени яких працюють на об'єкті відвідування, запитання, отримувати від них необхідні пояснення, звіти, матеріали, іншу інформацію стосовно стану додержання вимог законодавства про працю, їх порушення та вжиті заходи щодо усунення таких порушень;

5) вимагати від об'єктів відвідування забезпечення

вільного доступу працівників до інформації відповідно до вимог законодавства;

6) вимагати припинення незаконних дій, які перешкоджають здійсненню державного нагляду (контролю);

7) відбирати зразки матеріалів і речовин, які використовуються або обробляються;

8) за результатами інспекційного відвідування визнавати роботу такою, що виконується в межах трудових відносин, незалежно від назви та виду договірних відносин між сторонами;

9) вносити об'єктам відвідування обов'язкові для виконання приписи щодо усунення виявлених порушень законодавства про працю;

10) у випадках наявності обґрунтованої безпосередньої загрози здоров'ю чи життю людей вносити об'єктам відвідування обов'язкові для виконання вимоги щодо усунення такої загрози;

11) надавати уповноваженим органам рекомендації щодо відсторонення від виконання обов'язків винних у порушенні законодавства про працю працівників об'єкта відвідування або притягнення їх до відповідальності згідно із законом;

12) залучати у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, правоохоронні органи для припинення незаконних дій об'єкта відвідування та осіб, які перешкоджають їм виконувати службові обов'язки;

13) складати у випадках, передбачених законом, протоколи про адміністративні правопорушення, розглядати справи про такі правопорушення і накладати адміністративні стягнення;

14) отримувати безоплатно від об'єктів відвідування, органів, уповноважених управляти майном, державних органів статистичні та інші звітні дані, інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання своїх

	<p>повноважень;</p> <p>15) витребувати для огляду документи, що посвідчують особу, у фізичних осіб, які перебувають на робочих місцях або поза ними у виробничих, службових, адміністративних приміщеннях, будинках, спорудах та інших об'єктах, місцях, що використовуються для здійснення господарської діяльності, стосовно яких наявна інформація про те, що вони виконують трудові обов'язки;</p> <p>16) здійснювати фіксацію процесу інспекційних відвідувань з використанням засобів аудіо-, фото- та відеотехніки.</p> <p>Повноваження, передбачені пунктами 1, 2 частини десятої цієї статті, реалізуються державними інспекторами праці з урахуванням гарантій недоторканності житла, встановлених законом, а у разі відвідування адміністративних приміщень державних підприємств, установ, організацій, органів державної влади, військових частин, з'єднань тощо – з дотриманням порядку пропускового та внутрішньооб'єктового режиму, встановленого актами законодавства.</p>
	<p>Стаття 262. Основні обов'язки державних інспекторів праці</p> <p>Державні інспектори праці, здійснюючи державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю, зобов'язані:</p> <ol style="list-style-type: none">1) забезпечувати неупереджене та компетентне проведення інспекційних відвідувань з питань, що належать до їх компетенції;2) не розголошувати, у тому числі після залишення посади, інформацію з обмеженим доступом, доступ до якої вони отримали під час виконання своїх обов'язків, крім випадків, встановлених законом;3) зберігати конфіденційною інформацію про наявність, джерело та зміст будь-якої скарги щодо недоліків або

порушення законодавства про працю, у зв'язку з отриманням якої проводиться інспекційне відвідування, якщо тільки саме джерело не дало згоду на розголошення такої інформації;

4) інформувати об'єктів відвідування, працівників та інших суб'єктів про найбільш ефективні методи додержання законодавства про працю, надавати технічну інформацію та рекомендації, в тому числі в частині забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Державним інспекторам праці забороняється:

1) виступати посередниками, арбітрами чи експертами під час розгляду індивідуальних або колективних трудових спорів;

2) вимагати в об'єкта відвідування надання витягів та копій документів, які надавалися ним державному інспектору праці та були долучені до актів інспекційних відвідувань, складених протягом останніх трьох календарних років, якщо ці документи не зазнали змін, а також документи, вільний та безоплатний доступ до яких може бути отриманий через державні інформаційні системи чи ресурси;

3) вилучати в об'єктів відвідування оригінали їх фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів, а також комп'ютери та їх частини;

4) передавати будь-які отримані від об'єкта відвідування документи або їх копії іншим особам, у яких відсутні повноваження на ознайомлення з цими документами, та вимагати їх від об'єкта відвідування з цією метою;

5) розглядати та перевіряти питання, яке є предметом розгляду в суді або щодо якого набрало законної сили рішення суду, перевіряти своєчасність, правильність та повноту виконання рішень суду;

6) брати участь у господарській та/або будь-якій іншій діяльності об'єктів відвідування;

	7) проводити інспекційне відвідування понад строки, встановлені цим Кодексом.
<p>Стаття 263. Повноваження місцевих державних адміністрацій та рад у галузі охорони праці</p> <p>Місцеві державні адміністрації і ради у межах відповідної території:</p> <p>забезпечують реалізацію державної політики в галузі охорони праці;</p> <p>формують за участю професілок програми заходів з питань безпеки, гігієни праці і виробничого середовища, що мають міжгалузеве значення;</p> <p>здійснюють контроль за додержанням нормативних актів про охорону праці.</p>	<p>Стаття 263. Незалежність державних інспекторів праці</p> <p>Державні інспектори праці під час реалізації своїх прав і виконання обов'язків перебувають під захистом держави. У своїй діяльності державні інспектори праці незалежні, керуються Конституцією та законами України, цим Кодексом та іншими актами законодавства про працю.</p> <p>Державний інспектор праці, здійснюючи державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю, самостійно приймає рішення про необхідність:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) надання сторонам трудового договору інформації та консультації щодо застосування норм законодавства про працю; 2) внесення посадовим особам припису про усунення порушень законодавства про працю; 3) складання протоколу про адміністративне правопорушення; 4) накладення штрафу за порушення законодавства про працю; 5) ініціювання притягнення до відповідальності посадових осіб відповідно до закону. <p>Для виконання своїх обов'язків у місцях, де відсутні засоби громадського транспорту або користування ними не дає змоги своєчасно чи в певний час ефективно виконувати свої обов'язки, державні інспектори праці забезпечуються державною службовими транспортними засобами.</p> <p>Державні інспектори праці забезпечуються державною службовими приміщеннями, які є обладнаними відповідно до потреб державних інспекторів праці та загальнодоступними для відвідування.</p> <p>Державним інспекторам праці у встановленому законодавством порядку відшкодовуються витрати, здійснені ними у зв'язку з виконанням їх повноважень.</p>

Стаття 264. Об'єкт відвідування

Об'єктом відвідування є юридичні особи (включаючи їх структурні та відокремлені підрозділи, які не є юридичними особами); особи, які ведуть (здійснюють, провадять) господарську діяльність без державної реєстрації та фізичні особи, які використовують найману працю.

Під час проведення інспекційного відвідування об'єкт відвідування має право:

1) перевіряти в державного інспектора праці наявність службового посвідчення та здійснювати перевірку його дійсності в реєстрі посвідчень державних інспекторів праці;

2) одержувати копію направлення на проведення інспекційного відвідування;

3) не надавати витяги та копії документів, які надавалися ним державному інспектору праці та були долучені до актів інспекційних відвідувань, складених протягом останніх трьох календарних років, якщо ці документи не зазнали змін, а також документи, вільний та безоплатний доступ до яких може бути отриманий через державні інформаційні системи чи ресурси;

4) вимагати припинення інспекційного відвідування у разі перевищення максимального строку проведення такого заходу, визначеного цим Кодексом;

5) подавати в письмовій формі свої пояснення, зауваження до акта або припису;

6) вимагати від державного інспектора праці внесення запису про проведення інспекційного відвідування до відповідного журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) об'єкта відвідування (за його наявності) перед наданням акта для підпису об'єктом відвідування або уповноваженою ним посадовою особою;

7) перед підписанням акта ознайомитися з його змістом, а також бути поінформованим про свої права та обов'язки;

8) вимагати від державного інспектора праці додержання

	<p>вимог законодавства;</p> <p>9) вимагати від державного інспектора праці нерозголошення інформації з обмеженим доступом, що стосується об'єкта відвідування;</p> <p>10) оскаржувати в установленому законодавством порядку неправомірні дії та/або бездіяльність державного інспектора праці;</p> <p>11) отримувати консультативну допомогу від державного інспектора праці з метою запобігання порушенням під час проведення інспекційних відвідувань;</p> <p>12) фіксувати проведення інспекційного відвідування засобами аудіо-, фото- та відеотехніки;</p> <p>13) не допускати до проведення інспекційного відвідування державного інспектора праці у разі відсутності у нього службового посвідчення, інформація про яке внесена до Реєстру службових посвідчень державних інспекторів праці, та направлення на проведення інспекційного відвідування;</p> <p>14) оскаржувати в порядку, встановленому законодавством, припис державного інспектора праці;</p> <p>15) інші права, передбачені законами України.</p>
<p>Стаття 265. Відповідальність за порушення законодавства про працю</p> <p>Посадові особи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, винні у порушенні законодавства про працю, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.</p> <p>Юридичні та фізичні особи - підприємці, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі:</p> <p>фактичного допуску працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту), оформлення працівника на неповний робочий час у разі фактичного виконання роботи повний робочий час, установлений на підприємстві, та виплати</p>	<p>Стаття 265. Підстави проведення інспекційних відвідувань</p> <p>Підставами для проведення інспекційних відвідувань можуть бути:</p> <p>1) звернення фізичної особи про порушення стосовно неї законодавства про працю;</p> <p>2) рішення керівника органу державного нагляду (контролю) про проведення інспекційного відвідування, прийняте за результатами аналізу інформації, отриманої від державних органів та з інших джерел, доступ до яких не обмежений законодавством, виключно з питань виявлення фактів:</p> <p>порушення об'єктом відвідування вимог законодавства</p>

заробітної плати (винагороди) без нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та податків - у десятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення, а до юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, які використовують найману працю та є платниками єдиного податку першої - третьої груп, застосовується попередження;

вчинення порушення, передбаченого абзацом другим цієї частини, повторно протягом двох років з дня виявлення порушення - у тридцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

порушення встановлених строків виплати заробітної плати працівникам, інших виплат, передбачених законодавством про працю, більш як за один місяць, виплата їх не в повному обсязі - у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення;

недотримання мінімальних державних гарантій в оплаті праці - у двократному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

недотримання встановлених законом гарантій та пільг працівникам, які залучаються до виконання обов'язків, передбачених законами України "Про військовий обов'язок і військову службу", "Про альтернативну (невійськову) службу", "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію", - у чотирикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення, а до юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, які використовують найману працю та є платниками єдиного податку першої - третьої груп, застосовується попередження;

недопущення до проведення перевірки з питань

щодо оформлення трудових відносин;

виконання роботи підвищеної небезпеки у спосіб, який несе безпосередню загрозу працівникам;

настання аварії, яка створила чи могла створити загрозу життю та здоров'ю працівників, внаслідок експлуатації устаткування підвищеної небезпеки;

3) звернення профспілки про порушення прав її члена;

4) смерть потерпілого внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання, що було пов'язано з діяльністю об'єкта відвідування;

5) рішення суду;

6) звернення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради;

7) звернення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

8) доручення Прем'єр-міністра України у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або настанням події, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, навколишнє природне середовище та безпеку держави;

9) невиконання вимог припису (не пізніше двадцяти робочих днів від останнього дня строку усунення порушень, визначеного у приписі);

10) звернення об'єкта відвідування.

Питання додержання об'єктом відвідування вимог законодавства щодо оформлення трудових відносин з'ясовуються у ході проведення кожного інспекційного відвідування незалежно від підстав його проведення.

додержання законодавства про працю, створення перешкод у її проведенні - у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення;

вчинення дій, передбачених абзацом сьомим цієї частини, при проведенні перевірки з питань виявлення порушень, зазначених в абзаці другому цієї частини, - у шістнадцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення;

порушення інших вимог законодавства про працю, крім передбачених абзацами другим - восьмим цієї частини, - у розмірі мінімальної заробітної плати за кожне таке порушення;

вчинення порушення, передбаченого абзацом дев'ятим цієї частини, повторно протягом року з дня виявлення порушення - у двократному розмірі мінімальної заробітної плати за кожне таке порушення.

Штрафи, накладення яких передбачено частиною другою цієї статті, є фінансовими санкціями і не належать до адміністративно-господарських санкцій, визначених главою 27 Господарського кодексу України.

Штрафи, зазначені у частині другій цієї статті, накладаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

У разі сплати юридичною особою або фізичною особою - підприємцем, яка використовує найману працю, 50 відсотків розміру штрафу протягом 10 банківських днів з дня вручення постанови про накладення штрафу за порушення вимог законодавства про працю, передбаченого цією статтею, така постанова вважається виконаною.

У разі виконання припису центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, та усунення виявлених порушень, передбачених абзацами четвертим -

шостим, дев'ятим частини другої цієї статті, у визначені приписом строки заходи щодо притягнення до відповідальності не застосовуються.

Заходи щодо притягнення до відповідальності за вчинення порушення, передбаченого абзацами другим, третім, сьомим, восьмим, десятим частини другої цієї статті, застосовуються одночасно із винесенням припису незалежно від факту усунення виявлених при проведенні перевірки порушень.

Штрафи, зазначені в абзаці другому частини другої цієї статті, можуть бути накладені центральним органом виконавчої влади, зазначеним у частині четвертій цієї статті, без здійснення заходу державного нагляду (контролю) на підставі рішення суду про оформлення трудових відносин із працівником, який виконував роботу без укладення трудового договору, та встановлення періоду такої роботи чи роботи на умовах неповного робочого часу в разі фактичного виконання роботи повний робочий час, установлений на підприємстві, в установі, організації.

Виконання постанови центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, покладається на органи державної виконавчої служби.

Сплата штрафу не звільняє від усунення порушень законодавства про працю.

Стаття 266. Порядок проведення інспекційних відвідувань

Інспекційне відвідування підлягає реєстрації державною інспекцією праці у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю.

Під час підготовки до проведення інспекційного відвідування державний інспектор праці може одержати

інформацію та/або документи, що стосуються предмета інспекційного відвідування, зокрема шляхом проведення аналізу наявної (доступної) інформації про стан додержання об'єктом відвідування законодавства про працю, про раніше проведені інспекційні відвідування, будь-якої іншої інформації з інших джерел, доступ до яких не обмежено законом.

Документи, одержані під час підготовки до проведення інспекційного відвідування, що містять інформацію про порушення об'єктом відвідування вимог законодавства про працю, долучаються до матеріалів інспекційного відвідування.

Тривалість інспекційного відвідування не може перевищувати десяти, а у об'єктів відвідування, які є платниками єдиного податку першої — третьої груп, — п'яти робочих днів, крім випадків, визначених цим Кодексом.

Для участі в інспекційних відвідуваннях державним інспектором праці можуть залучатися представники профспілки (якщо підставою проведення інспекційного відвідування є інформація, отримана від цієї профспілки, або звернення її члена), організацій роботодавців, їх об'єднань, державних органів.

Під час проведення інспекційного відвідування з'ясовуються ті питання, необхідність перевірки яких стала підставою для проведення цього відвідування, а також питання щодо додержання об'єктом відвідування вимог законодавства у частині оформлення трудових відносин.

Під час проведення інспекційного відвідування державний інспектор праці повинен пред'явити об'єкту відвідування або уповноваженій ним посадовій особі своє службове посвідчення та надати копію направлення на проведення інспекційного відвідування.

У випадках обґрунтованої безпосередньої загрози

здоров'ю чи життю людей, інспекційне відвідування з підстави, визначеної пунктом 2 частини першої статті 265 цього Кодексу, може бути розпочате за наявності відомостей про таке відвідування в інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю) та пред'явлення об'єкту відвідування або уповноваженій ним особі службового посвідчення інспектора праці. У такому разі копія направлення на проведення інспекційного відвідування надається об'єкту відвідування не пізніше дня завершення інспекційного відвідування.

У разі відсутності/ненадання об'єктом відвідування документів, ведення яких передбачено законодавством про працю, об'єкту відвідування вноситься письмова вимога із зазначенням строку поновлення та/або надання документів. Строк проведення інспекційного відвідування продовжується на час виконання такої вимоги, який не враховується до максимального строку проведення інспекційного відвідування.

Вимога може бути оскаржена до кінця наступного робочого дня після дня її отримання до відповідного територіального органу державної інспекції праці. У разі незгоди з рішенням відповідного територіального органу державної інспекції праці таке рішення може бути оскаржене до державної інспекції праці до кінця наступного робочого дня з дня отримання рішення відповідного територіального органу державної інспекції праці.

Скарга розглядається у триденний строк після дня її надходження, якщо інше не встановлено законом, а скарга на рішення територіального органу державної інспекції праці, визначена частиною десятою цієї статті – у десятиденний строк.

У випадку подання скарг строк виконання вимоги продовжується на період їх розгляду.

За результатами розгляду скарги вимога може бути

	<p>скасована повністю або в окремій частині.</p> <p>У разі створення об'єктом відвідування перешкод у діяльності державного інспектора праці (незаконної відмови у допуску до проведення інспекційного відвідування, та/або не призначення уповноваженої посадової особи об'єкта відвідування за відсутності керівника юридичної особи або фізичної особи, яка використовує найману працю, що призвело до недопуску, та/або ненадання на письмову вимогу державного інспектора праці інформації та/або документів, необхідних для проведення інспекційного відвідування, та/або перешкоди в реалізації інших прав, передбачених статтею 261 цього Кодексу) складається акт про створення перешкод у двох примірниках, один з яких залишається в об'єкта відвідування, другий – в державного інспектора праці.</p> <p>У разі, якщо інспекційне відвідування не було проведено або у ході його проведення неможливо вивчити окремі питання, складається акт про неможливість проведення інспекційного відвідування, в якому зазначається перелік питань, які неможливо вивчити, та причини його непроведення. Складання акта про неможливість проведення інспекційного відвідування не виключає складання акта інспекційного відвідування або акта про створення перешкод.</p>
	<p>Стаття 267. Складення документів за результатами інспекційного відвідування</p> <p>За результатами інспекційного відвідування складаються акт інспекційного відвідування (далі — акт) і в разі виявлення порушень вимог законодавства про працю — припис про їх усунення.</p> <p>Акт складається в останній день інспекційного відвідування у двох примірниках, які підписуються державним інспектором (інспекторами) праці, що його проводив (проводили), та об'єктом відвідування або</p>

уповноваженою ним особою.

Один примірник акта залишається в об'єкта відвідування, другий – в державного інспектора праці.

Якщо об'єкт відвідування не погоджується з актом, у акт вноситься відмітка про наявність зауважень.

Зауваження можуть бути подані об'єктом відвідування не пізніше п'яти робочих днів з дня підписання акта.

Матеріали, зафіксовані засобами аудіо-, фото- та відеотехніки в ході проведення інспекційного відвідування, долучаються до акта у паперовому або електронному вигляді на електронному носії, на якому проставляється номер і дата складення акта. Про долучення таких матеріалів робиться відмітка в акті.

Припис є обов'язковою для виконання у визначені строки письмовою вимогою державного інспектора праці про усунення об'єктом відвідування порушень вимог законодавства про працю, виявлених під час інспекційного відвідування.

Припис складається не пізніше наступного робочого дня після підписання акта (відмови від підписання) у двох примірниках, що підписуються державним інспектором праці, який проводив інспекційне відвідування, та об'єктом відвідування або уповноваженою ним особою.

Один примірник припису залишається в об'єкта відвідування, другий — в державного інспектора праці.

Припис може бути оскаржений протягом п'яти робочих днів з дня його отримання до відповідного територіального органу державної інспекції праці. У разі незгоди з рішенням відповідного територіального органу державної інспекції праці таке рішення може бути оскаржене до державної інспекції праці протягом п'яти робочих днів з дня його отримання.

Скарга розглядається у десятиденний строк після дня її надходження, якщо інше не встановлено законом.

	<p>У випадку подання скарги строк виконання припису продовжується на період розгляду скарги.</p> <p>За результатами розгляду скарги припис може бути скасований повністю або в окремій частині.</p> <p>У разі відмови об'єкта відвідування або уповноваженої ним особи від підписання або у разі неможливості особистого вручення акта та/або припису складається акт про відмову від підпису у двох примірниках, один з яких надсилається об'єкту відвідування рекомендованим листом з повідомленням про вручення разом з таким актом та/або приписом не пізніше наступного робочого дня після його складення.</p> <p>Форма акта, припису та інших документів, які складаються у ході та за результатами інспекційного відвідування, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю.</p>
	<p>Стаття 268. Відповідальність за порушення законодавства про працю</p> <p>Посадові особи об'єктів відвідування, винні у порушенні законодавства про працю, несуть відповідальність згідно із законом.</p> <p>Об'єкти відвідування несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі:</p> <p>1) фактичного допуску працівника до роботи з порушенням вимог частини четвертої статті 24 цього Кодексу, оформлення працівника на неповний робочий час у разі фактичного виконання роботи повний робочий час, виплати заробітної плати (винагороди) без нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування,</p> <p>— у п'ятнадцятикратному (а юридичні особи та фізичні особи — підприємці, які є платниками єдиного податку</p>

першої — третьої груп, — у десятикратному) розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

2) вчинення порушення, передбаченого пунктом 1 цієї частини, повторно протягом року з дня виявлення порушення,

— у тридцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

3) фактичного допуску працівника до роботи з порушенням вимог частини четвертої статті 24 цього Кодексу, якщо на момент виявлення порушення об'єктом відвідування нараховано та сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за такого працівника у місяці, який передував місяцю, в якому розпочалося інспекційне відвідування,

— у п'ятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

4) недодержання державних гарантій щодо оплати праці у розмірі, не нижчому за розмір мінімальної заробітної плати, порушення встановлених строків виплати заробітної плати працівникам, інших виплат, передбачених законодавством про працю, більш як за один місяць, виплата їх не в повному обсязі,

— у п'ятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

5) недодержання встановлених законом гарантій та пільг працівникам, які залучаються до виконання обов'язків, передбачених Законами України “Про військовий обов'язок і військову службу”, “Про альтернативну (невійськову)

службу”, “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”,
— у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

б) порушення вимог законодавства щодо надання відпусток,
— у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення;

7) створення перешкод у проведенні інспекційного відвідування (відмова у допуску до проведення інспекційного відвідування, та/або непризначення уповноваженої посадової особи об’єкта відвідування за відсутності керівника юридичної особи або фізичної особи, яка використовує найману працю, що призвело до недопуску, та/або ненадання на письмову вимогу державного інспектора праці інформації та/або документів, необхідних для проведення інспекційного відвідування, та/або перешкода в реалізації інших прав, передбачених статтею 261 цього Кодексу),
— у п’ятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення;

8) вчинення дій, передбачених пунктом 7 цієї частини, під час проведення інспекційного відвідування з питань виявлення порушень, зазначених у пунктах 1, 2 цієї частини,
— у п’ятдесятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення;

9) порушення інших вимог законодавства про працю, крім передбачених пунктами 1—8 цієї частини,
— у розмірі мінімальної заробітної плати;

10) вчинення порушення, передбаченого пунктом 9 цієї частини, повторно протягом року з дня виявлення порушення,
— у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати.

Штрафи, накладення яких передбачено частиною

	<p>другою цієї статті, є фінансовими санкціями і не належать до адміністративно–господарських санкцій, визначених главою 27 Господарського кодексу України.</p>
	<p>Стаття 269. Порядок притягнення до відповідальності за порушення законодавства про працю</p> <p>Штрафи накладаються Головою державної інспекції праці, його заступниками, керівниками територіальних органів державної інспекції праці та їх заступниками (далі — уповноважені посадові особи).</p> <p>Штрафи накладаються на підставі:</p> <ul style="list-style-type: none">рішення суду про оформлення трудових відносин із працівником, який виконував роботу без укладення трудового договору, та встановлення періоду такої роботи чи роботи на умовах неповного робочого часу в разі фактичного виконання роботи повний робочий час, установлений на підприємстві, в установі, організації;акта інспекційного відвідування, складеного відповідно до вимог цього Кодексу;акта про створення перешкод, складеного відповідно до вимог цього Кодексу;акта перевірки центрального органу виконавчої влади з питань реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування, його територіального органу, у ході якої виявлені порушення законодавства про працю. <p>Справа про накладення штрафу (далі — справа) розглядається уповноваженою посадовою особою не пізніше тридцяти робочих днів з дня отримання уповноваженою посадовою особою документів, зазначених в абзацах другому — п’ятому частини другої цієї статті.</p> <p>Про дату та час розгляду справи уповноважена посадова особа письмово повідомляє об’єкту відвідування не пізніше п’яти робочих днів з дня отримання документів, зазначених в абзацах другому — п’ятому частини другої цієї статті, та не</p>

пізніше п'яти робочих днів до дня розгляду справи рекомендованим листом/телеграмою/телефаксом/ телефонограмою/засобами електронного зв'язку або шляхом вручення повідомлення представнику об'єкта відвідування, про що на копії повідомлення, яка залишається в уповноваженої посадової особи, робиться відповідна позначка, засвідчена підписом такого представника.

Справа розглядається за участю об'єкта відвідування та/або його представника.

У разі надходження від об'єкта відвідування обґрунтованого клопотання про відкладення розгляду справи, дату та час розгляду справи може бути перенесено уповноваженою посадовою особою у межах загального строку розгляду справи.

Справу може бути розглянуто без участі об'єкта відвідування у разі, якщо від об'єкта відвідування не надійшло обґрунтоване клопотання про перенесення дати та часу розгляду справи, а також у разі повторної неявки об'єкта відвідування та його представника на розгляд справи.

До початку розгляду справи уповноважена посадова особа, яка її розглядає, роз'яснює особам, які беруть участь у розгляді справи, їх права та обов'язки.

Під час розгляду справи заслуховуються особи, які беруть участь у розгляді справи, досліджуються матеріали та обставини справи і вирішується питання щодо наявності підстав для накладення штрафу.

У разі наявності підстав для накладення штрафу за результатами розгляду справи уповноважена посадова особа на підставі документів, зазначених в абзацах другому — п'ятому частини другої цієї статті, складає постанову про накладення штрафу.

Постанова про накладення штрафу є виконавчим документом та складається з урахуванням вимог до

виконавчого документа, визначених Законом України “Про виконавче провадження”, за формою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю.

Постанова про накладення штрафу складається у двох примірниках, один з яких залишається в уповноваженій посадовій особі, що розглядала справу, другий – вручається об’єкту відвідування або його представникові, про що на примірнику робиться відповідна позначка, засвідчена підписом об’єкта відвідування або його представника. У разі розгляду справи без участі об’єкта відвідування та його представника постанова про накладення штрафу надсилається об’єкту відвідування рекомендованим листом/телеграмою/телефаксом/телефонограмою/засобами електронного зв’язку протягом трьох робочих днів з дня її складення.

У разі відсутності підстав для накладення штрафу уповноважена посадова особа письмово повідомляє про це об’єкту відвідування у спосіб, визначений частиною четвертою цієї статті.

Постанова про накладення штрафу може бути оскаржена до державної інспекції праці та/або у судовому порядку.

Скарга на постанову про накладення штрафу розглядається державною інспекцією праці протягом десяти робочих днів.

Штраф сплачується протягом одного місяця з дня прийняття постанови про його накладення, про що об’єкт відвідування повідомляє уповноваженій посадовій особі, яка склала постанову про накладення штрафу.

У разі сплати об’єктом відвідування п’ятдесяти відсотків розміру штрафу протягом десяти банківських днів з дня вручення постанови про накладення штрафу та усунення

	<p>порушень законодавства про працю така постанова вважається виконаною.</p> <p>Сплата штрафу не звільняє від усунення порушень законодавства про працю.</p> <p>Не сплачені у добровільному порядку штрафи стягуються органами державної виконавчої служби.</p>
	<p>Стаття 270. Забезпечення об'єкта відвідування, його працівників, інших осіб інформацією щодо найбільш ефективних способів додержання законодавства про працю, технічною інформацією та рекомендаціями</p> <p>За письмовою заявою об'єкта відвідування державні інспектори праці можуть проводити аналіз стану додержання законодавства про працю та надавати рекомендації щодо його застосування.</p> <p>Під час проведення інспекційного відвідування за згодою об'єкта відвідування державні інспектори праці можуть здійснювати аналіз інформації про ступінь інтеграції гендерних підходів, що створюють передумови для забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, в організації діяльності підприємства, установи, організації, за формою, встановленою спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, за результатами якого надають рекомендації стосовно забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.</p> <p>З метою запобігання порушенням законодавства про працю державною інспекцією праці забезпечується проведення регулярних інформаційно-роз'яснювальних кампаній щодо найбільш ефективних способів додержання норм законодавства про працю, захисту і поновлення трудових прав працівників.</p> <p>Для отримання рекомендацій, що стосуються додержання законодавства про працю, об'єкти відвідування, працівники, а також їх представники, інші особи можуть</p>

	<p>звертатися до державної інспекції праці зі зверненнями про надання рекомендацій, зокрема з використанням мережі Інтернет, телефонного зв'язку, електронної пошти, а також у формі особистих звернень до державних інспекторів праці під час інспекційних відвідувань.</p> <p>Державний інспектор праці самостійно приймає рішення про необхідність надання об'єкту відвідування, працівникам, іншим особам інформації та рекомендацій про найбільш ефективні способи додержання законодавства про працю, моніторингу стану його додержання, у тому числі щодо оформлення трудових відносин, а також забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.</p>
<p>Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»</p>	
<p>Стаття 2. Сфера дії цього Закону</p> <p>...</p> <p>Заходи контролю здійснюються органами державного архітектурно-будівельного контролю (нагляду), державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення, державного контролю за додержанням законодавства у сфері моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених законами у відповідних сферах та міжнародними договорами, зокрема державного нагляду (контролю) в галузі цивільної авіації - з урахуванням особливостей, встановлених Повітряним кодексом України, нормативно-правовими актами, прийнятими на його виконання (Авіаційними правилами України), та міжнародними договорами у сфері цивільної авіації.</p> <p>...</p> <p>Відсутня</p>	<p>Стаття 2. Сфера дії цього Закону</p> <p>...</p> <p>Заходи контролю здійснюються органами державного архітектурно-будівельного контролю (нагляду) у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених законами у відповідних сферах та міжнародними договорами, зокрема державного нагляду (контролю) в галузі цивільної авіації – з урахуванням особливостей, встановлених Повітряним кодексом України, нормативно-правовими актами, прийнятими на його виконання (Авіаційними правилами України), та міжнародними договорами у сфері цивільної авіації.</p> <p>...</p> <p>Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, зобов'язаний з</p>

	<p>урахуванням особливостей, визначених Кодексом законів про працю України та міжнародними договорами, забезпечити дотримання вимог статті 1, статті 3, частин першої, четвертої, шостої — восьмої, абзацу другого частини десятої, частин тринадцятої — чотирнадцятої статті 4, статті 4¹, абзацу дванадцятого частини першої статті 6, частин першої — четвертої, шостої та десятої статті 7, статті 9, абзаців першого — восьмого, десятого — дев'ятнадцятого, двадцять першого — двадцять четвертого частини першої статті 10, статей 13—18, частини першої статті 19, статей 20, 21 цього Закону.</p>
<p>Стаття 23. Основні повноваження поліції</p> <p>1. Поліція відповідно до покладених на неї завдань:</p> <p>1) здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень;</p> <p>...</p> <p>Відсутній</p>	<p>Стаття 23. Основні повноваження поліції</p> <p>1. Поліція відповідно до покладених на неї завдань:</p> <p>1) здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень;</p> <p>...</p> <p>32) вживає заходів для забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення інспекційних відвідувань юридичних осіб (включаючи їх структурні та відокремлені підрозділи, які не є юридичними особами); осіб, які ведуть (здійснюють, провадять) господарську діяльність без державної реєстрації, та фізичних осіб, які використовують найману працю, а також вживає заходів, спрямованих на усунення загроз життю, здоров'ю та безпеці державних інспекторів праці та інших осіб, які беруть участь у проведенні інспекційного відвідування.</p> <p>Залучення до проведення інспекційних відвідувань працівників поліції здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, за вмотивованим повідомленням центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, його територіальних органів, яке надсилається керівнику територіального органу поліції за місцем проведення</p>

	<p>інспекційного відвідування. Відмова у залученні поліції до проведення інспекційних відвідувань допускається лише з підстав недостатнього обґрунтування обставин, що зумовили необхідність залучення працівників поліції, залучення особового складу до припинення групового порушення публічної (громадської) безпеки і порядку чи масових заходів, а також для подолання наслідків аварій чи інших надзвичайних ситуацій.</p>
<p>Стаття 91. Особливості проходження державної служби в окремих державних органах</p> <p>...</p> <p>12. Особливості вступу, проходження та припинення державної служби в Апараті Верховної Ради України, державних органах, зазначених у частинах першій, восьмій - одинадцятій цієї статті, інших органах системи правосуддя, дипломатичної служби, правоохоронних, митних та податкових органах регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, визначених спеціальним законодавством у відповідній сфері.</p>	<p>Стаття 91. Особливості проходження державної служби в окремих державних органах</p> <p>...</p> <p>12. Особливості вступу, проходження та припинення державної служби в Апараті Верховної Ради України, державних органах, зазначених у частинах першій, восьмій - одинадцятій цієї статті, інших органах системи правосуддя, дипломатичної служби, правоохоронних, митних та податкових органах, державній інспекції праці регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, визначених спеціальним законодавством у відповідній сфері.</p>

Виконувач обов'язків Міністра економіки України

Володимир ГРИНЮК

Міністерство економіки України

 [Версія для слабоворих](#)

 [Українською In English](#)

 [Стара версія](#)

Повідомлення про оприлюднення проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю”

03.09.2021 | 15:44 | Директорат розвитку ринку праці та умов оплати праці

З метою забезпечення проведення громадського обговорення Міністерство економіки України оприлюднює доопрацьований проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю”.

Електронну версію проекту Закону України, порівняльної таблиці та пояснювальної записки розміщено на сайті Мінекономіки (www.me.gov.ua) у розділі “[Обговорення проектів документів](#)”.

Пропозиції та зауваження просимо надсилати протягом місяця з дня оприлюднення за адресами:

Міністерство економіки України 01001, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2, e-mail: klym@me.gov.ua